

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

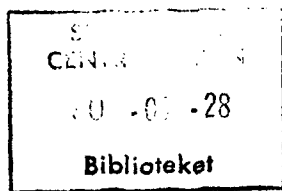

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

VID FÖRSVARET ÅR 1948

AV

FÖRSVARETS SJUKVÅRDSSTYRELSE

STOCKHOLM 1949

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
492446

INLEDNING TILL

**Hälso- och sjukvård vid försvaret / Försvarets sjukvårdsstyrelse.
– Stockholm, 1912-1970. - (Sveriges officiella statistik).**

Täckningsår: 1911-1969.

1911-1913: Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses underdåniga berättelse.

1914-1930: Hälso- och sjukvård vid armén.

**1931-1936: Hälso- och sjukvård vid armén samt flygvapnet /
Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse ; Flygstyrelsen.**

**1937-1942: Hälso- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård
vid armén / Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse ;
Flygförvaltningen ; Överfältveterinären.**

**1943-1944: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén /
Försvarets sjukvårdsförvaltning; Överfältveterinären.**

**Från 1943 ingår även Hälso- och sjukvård vid marinen, som utkom 1911-
1942, i denna serie.**

1911-1936 ingår veterinärvård vid armén i ett särskilt avsnitt i denna serie.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1,
Sundhetskollegii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt,
1864-1912. - Sundhetskollegium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen.
Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Efterföljare:

Hälso- och sjukvård vid försvaret / Försvarets sjukvårdsstyrelse. – Stockholm :
1973–1975. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1970/72-1973/74.

Veterinärvård vid armén / Överfältveterinären. – Stockholm : 1946-1957. –
(Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1945-1955.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II
publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960.
S. 163: Tab. 157. Militära sjukvården 1903-1947.

Hälso- och sjukvård vid försvaret. År 1948. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

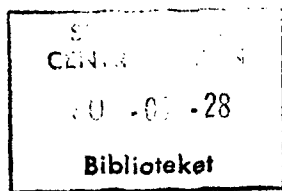

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

VID FÖRSVARET ÅR 1948

AV

FÖRSVARETS SJUKVÅRDSSTYRELSE

STOCKHOLM 1949

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
492446

STATISTIQUE OFFICIELLE DE LA SUÈDE

HYGIÈNE ET SERVICE MÉDICAL

AUX FORCES MILITAIRES EN 1948

PUBLIÉ PAR

L'ADMINISTRATION MÉDICALE
DES FORCES MILITAIRES

Till K O N U N G E N.

Försvarets sjukvårdsstyrelse får härmed avgiva underdänig berättelse över verksamheten under år 1948.

I föreliggande publikation hava jämväl influtit armé-, marin- och flyg-överläkarnas berättelser över hälso- och sjukvården vid respektive försvarsgrenar under år 1948.

Stockholm i september 1949.

U n d e r d ä n i g s t

D. LINDSJÖ

NILS KINNANDER

/ *Gunnar Hävermark.*

INNEHÅLL.

TEXTAVDELNING.

	Sid.
<i>I Verksamhet avseende samtliga försvarsgrenar</i>	1
A. Besiktningen av värnpliktiga	1
B. Verksamheten vid försvarets sjukvårdsförvaltning	3
C. Glasögondepåns verksamhet	5
D. Tuberkulosbekämpandet vid försvaret	6
E. Tandvården vid försvaret	7
F. Skyddskoppypumpningen vid försvaret	8
G. Desinfektionsverksamheten vid försvaret	8
H. Sjuklighet, sjukdomar och sjukvård vid försvaret	9
<i>II Armén</i>	15
A. Fältläkarkåren m m	15
B. Utbildningsfrågor	16
C. Sjukvårdsmateriel	16
D. Hälso- och sjukvård vid armén	16
E. Inskrivningsväsendet	17
F. Expedition	17
<i>III Marinen</i>	18
A. Marinfläkarkåren	18
B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid marinen	19
1. Sjukvårdspersonalen	19
2. De sanitära förhållandena i land	19
3. De sanitära förhållandena till sjöss	20
4. Sjukvårdslokalerna	21
5. Sjukvårdsmaterielen	21
<i>IV Flygvapnet</i>	22
A. Läkare vid flygvapnet	22
B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid flygvapnet	22
1. Sjukvårdslokalerna	22
2. Läkareundersökning av flygande personal	22
3. Olycksfall i samband med flyghaverier	22
4. Sjuktransportflygningar	23

BILAGOR.

Tab. 1. Sjukligheten bland försvarets personal	24
2. Snittsamma könssjukdomar bland manskap vid försvaret	30
3. Sjukdomar bland personal vid försvaret	31
4. Sjukdomar vid olika förband inom försvaret	36
5. Antal avlidna vid försvaret	45
6a. Å garnisonssjukhusen vårdade militära patienter	45
6b. Samtliga å garnisonssjukhusen vårdade patienter	46
7. Läkareundersökningar av den till första flygutbildning inryckande personalen	47
8. Olycksfall i samband med flygning	47
9. Sjuktransportflygningar	47

TABLE DES MATIÈRES.

	Page
<i>I Activité concernant l'armée, la marine et les forces aériennes</i>	1
A. Examen des conscriptionnaires	1
B. Activité dans l'administration médicale des forces militaires	3
C. Activité du bureau de lunettes	5
D. La lutte contre la tuberculose	6
E. Soins dentaires	7
F. Vaccination et revaccination	8
G. Désinfection	8
H. Morbidité, maladies et soins aux malades	9
<i>II L'armée</i>	15
A. Les médecins de l'armée	15
B. Des cas de cours professionnel	16
C. Le matériel de santé	16
D. Hygiène et service médicale à l'armée	16
E. Examens des conscriptionnaires	17
F. Activité du bureau de médecin chef	17
<i>III La marine</i>	18
A. Les médecins de la marine	18
B. Hygiène et service médical à la marine	19
1. Les infirmiers	19
2. Les conditions d'hygiène à terre	19
3. Les conditions d'hygiène à bord	20
4. Les locaux du service de santé	21
5. Le matériel de santé	21
<i>IV Les forces aériennes</i>	22
A. Les médecins des forces aériennes	22
B. Hygiène et service médical aux forces aériennes	22
1. Les locaux du service de santé	22
2. Examens médicaux sur le personnel d'aviation	22
3. Accidents d'aviation	22
4. Transferts des malades par aviation	23
Tabl. 1. Morbidité dans les forces militaires	24
<i>Col. 1: Régiments. Col. 2: Malades restés de l'année précédente. Col. 3—14: Malades entrés par mois. Col. 15: Total des malades entrés. Col. 16: Sortis capables de continuer leur service militaire. Col. 18: Sortis incapables de reprendre leur service militaire. Col. 19: Décédés. Col. 20: Nombre de malades restant l'année suivante. Col. 21—24: Nombre de journées de traitement, (21) à la chambre et à l'infirmerie, (22) à l'hôpital militaire, (23) à l'hôpital civil, (24) totaux. Col. 25: Journées de malades pour 100 jours d'exercice.</i>	
Tabl. 2. Maladies vénériennes	30
3. Maladies dans les forces militaires	31
<i>Groupe I: Vices de formation ou de développement. Groupe II: Maladies d'infection aiguës. Groupe III: Maladies zooparasitaires. Groupe IV: Maladies d'infection chroniques. Groupe V: Maladies constitutionnelles. Groupe VI: Maladies d'intoxication chroniques. Groupe VII: Maladies mentales. Groupe VIII: Maladies du système nerveux. Groupe IX: Maladies des yeux. Groupe X: Maladies des oreilles. Groupe XI: Maladies de l'appareil circulatoire. Groupe XII: Maladies de l'appareil respiratoire. Groupe XIII: Maladies de l'appareil</i>	

	Page
digestif. Groupe XIV: Maladies non vénériennes de l'appareil génito-urinaire. Groupe XV: Maladies de l'appareil locomoteur et du système osseux. Groupe XVI: Maladies de la peau et du tissu cellulaire. Groupe XVII: Tumeurs. Groupe XVIII: Cas de lésions corporelles et d'empoisonnements. <i>Col. 165</i> : Maladies indéterminées. <i>Col. 166</i> : Cas d'observation.	
Tabl. 4. Maladies dans les régiments etc.	36
> 5. Mortalité et causes du décès dans les forces militaires	45
> 6a. Conscrits malades, traités dans les hôpitaux de garnison	45
> 6b. Total des malades traités dans les hôpitaux de garnison	46
> 7. Examens médicaux du personnel entrant pour sa première information d'aviation	47
Approuvés. Non approuvés. Causes de réformation. — Maladies des yeux etc., Maladies des oreilles etc., Autres maladies ou vices, Combinaisons.	
> 8. Accidents d'aviation	47
Nombre des accidents d'aviation avec décès, Nombre des décès dans 90 jours, Nombre des hommes (officiers, sous-officiers, conscrits) frappés gravement, resp. légèrement.	
> 9. Transferts des malades par aviation	47
Nombre d'ascensions, Nombre de transferts, Durée d'ascensions en tout et par ascension, Nombre de kilomètres d'ascension en tout et par ascension, Nombre des personnes transférées (malades, personnel du service médical, autres, totaux).	

I. Verksamhet avseende samtliga försvarsgrenar.

A. Besiktningen av värnpliktiga.

Besiktningen av värnpliktiga har verkställts jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 16 januari 1942 (SF nr 23) angående läkarbesiktning av värnpliktiga och av dem, som söka fast anställning vid krigsmakten m. m. (besiktningskungörelse). Besiktningsreglementet av den 14 januari 1944 (SF nr 14) har därvid tjänat till ledning.

Ifrågavarande kungörelse innehåller i huvudsak följande.

Vid sådan läkarbesiktning, som skall äga rum vid inskrivning av värnpliktiga, under de värnpliktigas tjänstgöring eller eljest enligt inskrivningsförrordningen av den 30 december 1941 (SF nr 969), hänföras de värnpliktiga enligt 6 § nämnda förrordning efter kroppsbeskaffenhet och hälsotillstånd till någon av följande besiktningsgrupper:¹

- a) besiktningsgrupperna 1, 2, 3 och 4 — dugliga till krigstjänst;
- b) besiktningsgrupp T — tillfälligt odugliga till krigstjänst; samt
- c) besiktningsgrupp O — odugliga till krigstjänst.

Till *besiktningsgrupperna 1 och 2* hänföras värnpliktiga, vilka med hänsyn till kroppsbeskaffenhet, hälsotillstånd och förståndsgåvor äro fullt dugliga till krigstjänst. Värnpliktiga med mycket god kropps-konstitution och i övrigt för krävande tjänst lämpliga egenskaper hänföras till besiktningsgrupp 1, övriga till besiktningsgrupp 2.

Till *besiktningsgrupperna 3 och 4* hänföras värnpliktiga, behäftade med sådana fel, lyten eller sjukdomar, som begränsa deras duglighet till krigstjänst. Värnpliktiga, vilkas militära användbarhet är i väsentlig grad begränsad, hänföras till besiktningsgrupp 4, övriga till besiktningsgrupp 3.

Finnes vid inskrivning av värnpliktig, vilken ej kan anses oduglig till krigstjänst, skäl antaga, att hans förutsättningar för fullgörande av tjänstgöring kunna säkrare bedömas vid en senare tidpunkt, skall den värnpliktige ändå hänföras till någon av besiktningsgrupperna 1—4. Sådan värnpliktig må jämlikt 4 § andra stycket värnpliktslagen befrias från tjänstgöringsskyldighet under viss tid. Om vid förnyad besiktning det förhållande som föranlett befrielsen kvarstår, må tiden för befrielsen förlängas. Slutligt avgörande om sådan värnpliktigs tjänstgöringsskyldighet skall dock träffas senast det år den värnpliktige fyller tjugotvå år.

Till *besiktningsgrupp T* hänföras värnpliktiga, vilka på grund av övergående sjukdom, försenad eller otillräcklig kroppsutveckling eller annan dylik anledning tillfälligt äro odugliga till krigstjänst.

Till *besiktningsgrupp O* hänföras värnpliktiga, vilka till följd av lyte, stadigvarande sjukdom, bestående kroppslig svaghet eller annan dylik orsak äro odugliga till krigstjänst.

¹ I 1937 års *besiktningskungörelse* betecknas T med TO samt upptager kungörelsen särskilda beteckningar för studenter och likställda: SV, vapenföra, och SB, endast i viss befattning. Dessa hava utgått i 1942 års kungörelse, enligt vilken studenter och likställda klassificeras som övriga värnpliktiga.

I 1926 års *besiktningskungörelse* användas beteckningarna A = odugliga till krigstjänst, B = icke vapenföra, C = studenter endast i viss befattning, D = nuvarande besiktningsgrupperna 3 och 4, E och F = 1 och 2, H = TO. Vapenföra studenter och likställda betecknades därvid EF.

Beträffande resultaten av besiktningen av värnpliktiga år 1948 föreligga sammanställningar, som utförts inom centrala värnpliktsbyrån. Däribland märkas åtskilliga uppgifter av intresse ur medicinsk synpunkt.

Tab. A. Kroppsfel och sjukdomar hos prövade vid inskrivningsförrättningarna år 1948.

	20-åriga				Överåriga			
	O	T	4	3	O	T	4	3
Bildnings- och utvecklingsfel	2.3	5.6	2.3	3.2	2.4	—	11.3	2.6
Tuberkulos	6.4	33.2	1.9	1.0	18.9	68.8	1.7	2.6
Övriga infektionssjukdomar	1.1	6.4	1.2	0.5	1.6	1.8	0.9	0.9
Ämnesomsättn., endokrina o. blodsjukd.	10.8	0.3	1.5	1.2	0.8	—	1.7	1.8
Sinnessjukdom	5.2	1.1	0.9	0.8	15.7	8.8	5.2	1.8
Sinnesslöhet (nedsatt fattningsförm.)	32.4	0.4	40.5	40.6	14.2	—	11.3	20.2
Fallandesot	4.4	0.4	0.4	0.0	3.1	—	—	—
Övriga sjukdomar i nervsystemet	4.7	0.6	1.6	0.8	3.9	1.8	—	—
Ögonsjukdomar	4.9	0.1	7.7	17.6	2.4	—	4.3	17.5
Öronsjukdomar	3.1	0.7	6.2	2.8	3.9	—	10.4	2.6
Cirkulationsorganens sjukdomar	4.5	3.0	10.6	5.8	10.2	3.5	13.0	7.9
Andningsorganens sjukdomar	1.8	1.3	3.3	1.5	3.1	—	3.5	—
Munhålan, matsmältningsorg. och buk- väggens sjukdomar	0.7	4.2	1.4	2.4	1.6	3.5	4.3	7.0
Urin- och könsorganens sjukdomar	2.0	3.2	1.3	1.4	1.6	—	0.9	2.6
Hudsjukd. o. sjukdomar i bindväven	0.7	0.3	0.7	0.5	0.8	—	—	—
Svulster	0.3	0.2	0.0	—	0.8	—	0.9	—
Stödje- och rörelseorganens sjukdomar	14.6	2.5	18.5	19.9	15.0	5.3	29.7	31.6
Försenad el. otillr. kroppsutveckling	0.1	25.6	0.0	0.0	—	—	0.9	0.9
Svag kropps-konstitution o. tub. belastn. Tillfällig sjukdom el. svaghet efter sjukdom (olycksfall)	—	10.7	—	0.0	—	7.0	—	—
Utan angiven sjukdom	—	—	0.0	—	—	—	—	—
Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Den viktigaste kassationsorsaken (grupp 0) bland såväl 20-åringarna som de överåriga var psykiska sjukdomar (sinnessjukdom och sinnesslöhet), vilka svarade för omkring en tredjedel av samtliga fall. Närmast kom stödje- och rörelseorganens sjukdomar med cirka 13 %. I fråga om de tillfälligt odugliga (grupp T) var tuberkulos, försenad eller otillräcklig kroppsutveckling samt tillfällig sjukdom eller svaghet efter sjukdom eller olycksfall naturligen de viktigaste orsakerna; till dessa hänfördes omkring två tredjedelar av fallen bland såväl 20-åringarna som de överåriga. Bland de sistnämnda dominerade tuberkulos, medan bland 20-åringarna försenad eller otillräcklig kroppsutveckling var en viktig orsak.

De till grupp 4 förda (såväl 20-åringarna som de överåriga) ledo framför allt av psykiska sjukdomar, stödje- och rörelseorganens sjukdomar, cirkulationsorganens sjukdomar och öronsjukdomar. Bland de till grupp 3 uttagna dominerade i tur och ordning stödje- och rörelseorganens sjukdomar, ögonsjukdomar och psykiska sjukdomar.

Till dessa kroppsfel och sjukdomar hos de värnpliktiga vid läkarbesiktningarna vid inskrivningen komma ytterligare de som framträda vid besiktning å truppförbanden efter inryckning.

Vid besiktningarna 1948 noterades liksom tidigare år kroppslängden hos de tjugåringar, som prövades vid personlig inställelse. Dessa tjugåringar fördelade sig efter kroppslängd enligt följande tablå:

Kroppslängd	%	Kroppslängd	%
T. o. m. 153 cm	0.1	178—183 cm	25.0
154—159 cm	0.7	184—189 "	7.4
160—165 "	6.1	190— " "	1.2
166—171 "	23.1		
172—177 "	36.4	Summa	100.0

Medellängden uppgick till 174.9 cm mot 174.8 föregående år.

B. Verksamheten vid försvarets sjukvårdsförvaltning.

Under år 1948 ha sammanlagt 5 340 diariieförda ärenden handlagts vid försvarets sjukvårdsförvaltning. Av dessa ärenden ha 408 varit av hemlig natur.

Av de under året handlagda ärendena inom sjukvårdsförvaltningen må följande nämnas.

Besiktningsreglemente. Sjukvårdsförvaltningen har utfärdat vissa ändrade bestämmelser (Tsjuv nr 3 och 11/1948) i gällande besiktningsreglemente. Ändringarna beröra bland annat fordringarna på synskärpa och färgsinne för viss personal vid flygvapnet samt särskilda synsinnesundersökningar för utväljande av avståndsmätarpersonal m. fl. vid marinen.

Tuberkulosbekämpandet. Se härom under avdelning D.

Psykiatriska undersökningar. Liksom tidigare år ha även under år 1948 militärpsykiatriska undersökningar av vissa värnpliktiga m. fl. ägt rum i samband med inryckning till första tjänstgöring. Antalet gjorda undersökningar har uppgått till omkring 2 200.

Tandvård. Se härom under avdelning »Tandvården vid försvaret» (E).

Hygien. Allmän inventering har under året påbörjats av för beredskapsändamål tillgängliga vattentäcker.

Den hygienisk-tekniska utrustningen av smittskyddskompanier och badplutoner har moderniserats.

Nya bestämmelser angående sjukkost (skonkost) ingående i fältutrustningen ha fastställts.

Jämlikt sin instruktion har ämbetsverket avgivit yttranden ur hygienisk synpunkt över förslag till ny- och ombyggnader av militära etablissement, fartyg o. d.

Under året ha verkställts ett stort antal hygieniska inspektioner och besiktningar inom försvaret tillhöriga anläggningar, fartyg m. m.

Epidemibekämpande. Fortsatta undersökningar ha gjorts över ympningar mot epidemisk influensa.

Fältförsök ha bedrivits ifråga om olika aerosolers betydelse som föregående medel mot luftburna infektioner.

Läkemedel. Sjukvårdsförvaltningen har avgivit yttrande över en inom sjukvårdsberedskapsnämnden upprättad förteckning å läkemedel och reagenser, erforderliga för upprätthållandet av sjukvården inom landet.

Då försvarets läkemedelscentral i Örebro på grund av lokalsvårigheter ännu icke kunnat organiseras ha efter Kungl. Maj:ts medgivande avtal träffats med apotekare i Falun, Karlstad och Örebro om tillsyn och vård av militära läkemedelsförråd på dessa platser.

Nya etappsatsförteckningar för läkemedel samt packplaner för dessa ha färdigställts.

Infusionsapparat. Den hittills brukade infusionsapparaturen fyller icke längre nutida krav på en sådan, varför styrelsen efter omfattande förberedelser — i intimt samarbete med Centrala Sjukvårdsberedningen m. fl. — beslutat övergång till en infusionsapparat av internordisk standard.

Garnisonssjukhusen. Under året har arbetet med uppgörande av huvudritningar till det nya garnisonssjukhuset vid Ör påbörjats.

Den nya operationsflygeln vid garnisonssjukhuset i Boden har tagits i bruk. Personalbostäder för läkare och sjukvårdspersonal hava färdigställts. Arbetet med garnisonssjukhusets utbyggnad i övrigt har fortskridit programenligt.

Sjuksköterskeutbildning. Svenska Röda Korset har under året inrättat en sjuksköterskeskola i Boden. Den praktiska utbildningen avses att bedrivas vid garnisonssjukhuset därstädes.

Sjukvårdsmateriel. Sjukvårdsförvaltningen har fastställt ny »Förteckning över sjukvårdsmateriel för krigssjukhus och krigssjukstuga» (Sjvmtrl Krigssjh), ny »Förteckning över sjukvårdsutrustning vid badpluton» (SjvUtr I: 2) och ny »Prislista å sjukvårdsmateriel» (Prislista Sjvmtrl).

Krigsblodgivarcentraler ha utrustats, varjämte vissa truppförband utrustats med ekg- och kortvågsapparat. Revidering av kustartilleriets mobiliseringsutrustning har verkställts. Fullständig genomgång av krigssjukhusens instrumentutrustning har ägt rum. Detaljgranskning av truppförbandens utrustningsbehov har verkställts. Lektionssalar för utbildning i sjukvårdsmaterieltjänst ha iordningställts vid T 1, T 2 N och T 4.

Föreskrifter för sjukvårdsmaterieltjänsten ha kompletterats med anvisningar angående förrådsförvaring av textilier (Tsjv 2/1948).

I syfte att begränsa materielförbrukningen ha föreskrifter angående sparsamhet med sjukvårdsmateriel utfärdats (Tsjv 12/1948). Årlig kontroll av materielförbrukningen har införts.

Erfarenheter från verkställda inspektioner ha ådagalagt, att personal vid truppförband och framförallt fo, avsedd för sjukvårdsmaterielens skötsel, redovisning och vård, är otillräcklig samt i regel saknar erforderlig utbildning för tjänstens rätta bedrivande. En översyn av behovet av förrådspersonal synes nödvändig.

Förbandsläkarnas årsberättelser. Årsberättelserna ha i vederbörlig ordning granskats. I ett flertal årsberättelser ha framförts krav på ökad arbetskraft för sjukvårdsmaterieltjänsten. I övrigt giva årsberättelserna icke anledning till särskilda åtgärder. Vissa framförda önskemål komma i mån av medels-tillgång att beaktas.

I flera fall ha otillfredsställande förrådsutrymmen för sjukvårdsmaterie-len påtalats. Denna fråga kommer att av ämbetsverket särskilt uppmärk-sammas.

C. Glasögondepåns verksamhet.

Under 1948 ha glasögon utlämnats till arméns, marinens och flygvapnets personal i enlighet med gällande anvisningar. Sammanlagda antalet utläm-nade glas uppgick till 2 594 par, därav 2 022 för armén, 211 för marinen och 361 för flygvapnet. Under de närmast föregående åren (1947 och 1946) hade utlämnats 2 498 respektive 2 486 par glasögon.

Tab. B. Antal under år 1948 levererade glas av olika styrka.

Glasens styrka	Sfäriska - glas	Sfäriska + glas	Cylindriska glas	Andra glas	Summa glas
Under 3 D	1 945	469	1 535	—	—
3—6 D	634	203	134	—	—
Över 6 D	103	56	3	—	—
Summa	2 682	728	1 672	106	5 188
På 100 av alla glas	52	14	32	2	100

Skjutglasögonen utgöra 2 360 eller 91 % av hela antalet, medan av gas-maskglasögonen utlämnats 161 eller 6 % och av andra glasögon 73 eller 3 %. Gruppen skjutglasögon omfattar sådana glas, som medföra för skjut-ning tillräcklig synskärpa, d. v. s. minst 0.8. Med andra glasögon avses läs-glas, skyddsglas och glas, som utdelats till icke vapenföra eller till sådana vapenföra, vilka visserligen ej erhålla »skjutsyn» men dock för tjänstens fullgörande eller till följd av besvär från ögonen behöva glas.

De sfäriska minusglasen, som förordnas åt närsynta, de sfäriska plus-glasen, som förordnas åt presbyoper och översynta, samt cylinderglasen, som förordnas åt astigmater, utgjorde resp. 52, 14 och 32 % av hela antalet glas. Under rubriken »andra glas» redovisas planglas, mattglas, prismor etc. tillhopa utgörande endast 2 % av samtliga.

D. Tuberkulosbekämpandet vid försvaret.

För bekämpandet av tuberkulos inom försvaret ha, liksom under tiden 1942—1947, även under 1948 utförts skärmbildsundersökningar av försvaret tillhörande personal. Under sistnämnda år ha samtliga undersökningar utförts genom försorg av medicinalstyrelsens skärmbildscentral, som även drivit försvarets fasta skärmbildsanläggningar i Stockholm, Göteborg, Vaxholm, Karlskrona och Fårösund.

Då det är av största vikt att undersökningarna utföras omedelbart efter inryckningarna har i den mån så varit möjligt undersökningar utförts vid centraldispensärer.

Undersökningarna ha i första hand omfattat värnpliktiga av 1947 års klass i omedelbar anslutning till deras inryckning till första tjänstgöring samt sjukvårdspersonal och personal vid matinerättningar och livsmedelsarbeten.

Dessutom ha efterbesiktigade vid inryckning till första tjänstgöring och nyanställd personal vid försvarsväsendet undersökts. Förnyad genomgång av all personal har gjorts vid ett flertal förband speciellt där fall av tuberkulos förekommit.

Under år 1948 utfördes i likhet med 1947 skärmbildsundersökningar i större skala i samband med inskrivningsförrättningar.

Sammanlagda antalet skärmbildsundersökningar inom försvarsväsendet under år 1948 utgjorde, såsom framgår av *Tab. C*, 117 120, varav 82 536 utförts vid inryckningar m. m. samt 34 584 vid inskrivningarna.

Tab. C. Översikt över skärmbildsundersökningar vid försvaret 1948.

	Hela antalet fotograferade	Nor-mala lungfynd	Osäkert om pat. förändr. föreligga	Säkert läkt (kalk, pleurit-raster o. dyl.)	Pågående (el. ej säkert läkta) fall av lung-tbc.	Pågående eller ej säkert läkta fall med en-bart hilus-lymfom. el. pleurit.	Ca-vern-bild-ning	Bi-fynd
<i>A. Undersökta vid inryckningar m. m. . .</i>	82 536	75 950	44	4 335	1 855	4	8	340
1. Genom patrull	75 055	68 736	—	4 154	1 831	—	6	328
a) Armen	44 815	41 360	—	2 381	882	—	3	189
b) Marinen	18 027	16 206	—	1 095	669	—	2	55
c) Flyget	12 213	11 170	—	678	280	—	1	84
2. Genom dispensär . . .	7 481	7 214	44	181	24	4	2	12
<i>B. Undersökta vid inskrivningarna . . .</i>	34 584	31 444	282	1 810	908	66	3	71
1. Genom patrull	30 308	27 388	276	1 681	854	59	1	50
2. Vid dispensären . . .	4 276	4 056	6	130	54	7	2	21
Summa	117 120	107 394	326	6 145	2 763	70	11	411

Vid skärmbildsundersökningarna har 3170 fall visat tecken på misstänkt eller säker tuberkulos och på grund härav blivit föremål för vidare röntgenologisk och klinisk undersökning. Särskilt glädjande är att antalet vid skärmbildsundersökning upptäckta cavernfall minskat betydligt.

Tab. D. Calmettevaccinering vid försvaret år 1948.

	Antal under- sökta	Antal negativa	Därav ympade	Antal positiva efter		
				första ympn.	andra ympn.	Summa
Armén	27 685	8 251	6 964	4 875	660	5 535
Marinen	7 260	2 660	2 218	1 175	292	1 467
Flygvapnet	5 318	1 477	1 432	1 228	22	1 250
Summa	40 263	12 388	10 614	7 278	974	8 252

Under år 1948 tuberkulinundersöktes enligt Tab. D. 40 263, varav 27 685 vid armén, 7 260 vid marinen och 5 318 vid flygvapnet. Av dessa voro 12 388 eller 30·1 % tuberkulinnegativa. Därmed fortsatte den tidigare observerade nedgången i procentalet tuberkulinnegativa; åren 1947 och 1946 noterades nämligen 31·9 resp. 33·6 %. För de olika försvarsgrenarna utgjorde procenttalet respektive 29·8, 36·6 och 27·8.

Calmettevaccinering förekom i 10 614 fall, vilket är 85·6 % av de tuberkulinnegativa fallen. Procenttalet vaccinerade har sålunda stigit snabbt under de senaste åren; det uppgick till 78·2 resp. 73·2 åren 1947 och 1946. Vaccineringarna voro relativt mest omfattande vid flygvapnet, där 97·0 % av de tuberkulinnegativa ympades mot 84·4 % vid armén och 83·4 vid marinen.

Av de ympade blevo 7 278 tuberkulinpositiva efter första ympningen och 974 efter andra ympningen, inalles 8 252 eller 77·8 % av samtliga ympade mot endast 66·4 % föregående år. För armén, marinen och flygvapnet uppgick procenttalet positiva till respektive 79·5, 66·1 och 87·4.

E. Tandvården vid försvaret.

Verksamheten har i huvudsak bedrivits i enlighet med bestämmelserna i kungl. brev den 29 juni 1945.

Omfattningen av remisstandvården har under år 1948 kunnat något minskas.

Utbildning av ett ökat antal tandläkare jämte den numera införda beräkningen av tilläggspoäng för de studenter, som fullgöra sin värnplikt såsom tandläkare, kommer att medföra förbättrad tillgång på arbetskraft för försvarstandvården.

Omfattningen av verksamheten vid försvarets tandpolikliniker och proteslaboratorier framgår av Tab. E.

Under rubriken Övrig behandling märkes broled och dylikt i 887 fall.

Tab. E. Tandvården vid försvaret år 1948.

	Antal pat.	Extraktioner	Fyllningar			Rotbehandlingar				Tandstensskrapning, gingivitbeh.	Utlämnade proteser	Övrig behandling
			Amalg.	Silikat	Provisoriska	Extirpation av vital pulpa	Gångränshandling	Rotfylln.	Amp.			
<i>Armén</i> .	101 957	30 748	64 936	13 016	1 403	2 353	1 558	4 531	1 596	2 937	1 551	53 280
<i>Marinen</i>	27 224	5 143	22 897	4 927	872	458	353	1 263	347	904	440	17 292
<i>Flygvapnet</i> . .	14 822	2 886	12 186	2 739	63	471	532	633	178	978	144	4 092
Summa	143 103	38 777	100 019	20 682	1 838	3 282	2 443	6 427	2 121	4 819	2 135	74 664

F. Skyddskoppypmpningen vid försvaret.

Ympning göres i allmänhet med två snitt, men med endast ett snitt, där kraftigare reaktion är att vänta. Besiktning sker som regel endast en gång, nämligen å fjärde dygnet, men om reaktion då utebliver även på åttonde dygnet.

En sammanfattning av resultaten under år 1948 lämnas i Tab. F. Inom hela försvaret ympades 41 869, av vilka 41 356 besiktigades och endast 513 ej besiktigades. Av de besiktigade visade 36 090 eller 87,3 % positivt resultat.

Huvudparten av de ympade eller 30 139 tillhörde armén, medan 6 196 redovisades av marinen och 5 534 fall av flygvapnet. Antalet reagerande i procent av besiktigade utgjorde respektive 90,2, 72,1 och 87,8.

Tab. F. Skyddskoppypmpning vid försvaret år 1948.

	Antal ympade	Antal besiktigade	Antal ej besiktigade	Reagerande	Ej reagerande	Reag. i % av besiktigade
<i>Armén</i>	30 139	29 885	254	26 955	2 930	90,2
<i>Marinen</i>	6 196	5 965	231	4 300	1 665	72,1
<i>Flygvapnet</i>	5 534	5 506	28	4 835	671	87,8
Summa	41 869	41 356	513	36 090	5 266	87,8

G. Desinfektionsverksamheten vid försvaret.

Den av försvarets sjukvårdsförvaltning bedrivna desinfektionsverksamheten vid försvaret, vilken i hygieniskt-tekniskt avseende ledes av ämbetsverket, har under år 1948 ytterligare bekräftat värdet av kontinuerlig tillsyn över förekomsten av råttor, ohyra och förrådsskadedjur inom försvaret. Med avseende på råttförekomsten vid förbanden (motsvarande) har sålunda avsevärda förbättringar åstadkommits. Vissa förband, där råttplågan tidigare varit mycket besvärande, hava förklarats helt råttfria.

Åtgärderna mot ohyresinfektioner hava under året i de flesta fall kunnat förenklas till att omfatta behandlingar medelst vätske- eller pulvermetoden, varigenom cyanvätegasbehandling behövt tillgripas endast i 25 fall, medan antalet dylika under 1947 uppgick till 38.

Antalet utförda behandlingar mot råttor, ohyra, förrådsskadeinsekter m. m. under år 1948 redovisas i *Tab. G.*

Tab. G. Under år 1948 i sjukvårdsförvaltningens regi utförda behandlingar mot råttor, ohyra, förråds- och andra skadeinsekter inom förband tillhörande försvaret.

Milo	Antal gift- utlägg- ningar mot råttor eller möss	Antal behandlingar mot					Behandlingar utförda med		Volym av behand- lade ut- rymmen m ³	Samma utförda behand- lingar under 1948
		Ohyra	Förråds- skade- insekter	Kacker- lackor	Hus- bock	Insek- ter övriga slag	Cyan- vätegas- metoden i antal fall	Annan metod i antal fall		
I. . . .	139	12	27	15	2	17	7	66	19 465	212
II. . . .	73	—	24	—	—	—	9	15	380	97
III. . . .	347	36	27	18	2	—	30	53	52 132	430
IV. . . .	111	24	19	21	1	—	8	57	10 845	176
V. . . .	36	12	8	—	—	11	1	30	13 070	67
VI. . . .	129	9	26	—	—	11	—	46	21 490	175
VII. . . .	6	2	—	—	—	—	—	2	100	8
Summa	841	95	131	54	5	39	55	269	117 482	1 165

Militärömrådesdesinfektörerna hava även i stor utsträckning anlitats för hygieninspektioner och tillsyn i förebyggande syfte i livsmedelslokaler och proviantförråd. Härvid ha råd och anvisningar angående proviantförvaring, råttssäkringsåtgärder, ventilering av förrådslokaler m. m. lämnats.

Upphandling av för desinfektionsverksamheten vid försvaret erforderlig materiel har under år 1948 skett enligt samma grunder som år 1947, vilket fortfarande visat sig innebära ekonomiska fördelar. Ur besparingssynpunkt har desinfektionsdetaljen vid ämbetsverkets hälso- och sjukvårdsbyrå under året fortsatt och utvidgat den tidigare påbörjade tillverkningen av egna preparat för ohyres-, rått- och insektsbekämpning.

H. Sjuklighet, sjukdomar och sjukvård vid försvaret.

Den 1 maj 1945 infördes ett nytt, för samtliga försvarsgrenar enhetligt system för den statistiska rapporteringen av sjukvården m. m. Fr. o. m. år 1946 är därigenom redovisningen enhetlig för hela försvaret. Den omfattar icke blott manskap utan även övrig personal, till vilken räknas officerare och underofficerare jämte vederlikar samt sådan civil personal, som ej är anställd genom kollektivavtal.

¹ Avser i 25 fall väggohyra, i övriga fall förrådsskadeinsekter, råttor och kackerlackor.

Sjuklighet. En översikt av sjukligheten vid förbanden inom samtliga försvarsgrenar lämnas i *tab. 1*. Därav framgår bl. a., att antalet nyinsjuknade under året var följande:

	A n t a l n y i n s j u k n a d e		
	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	48 966	8 252	57 218
Marinen	10 132	3 527	13 659
Flygvapnet	8 512	3 691	12 203
Summa	67 610	15 470	83 080

Därvid bör för marinens del beaktas, att sådana som insjuknat å fartyg men sedan avpolletterats till örlogsstation kunna på båda hållen ha uppförts som nyinsjuknade och sålunda ha blivit dubbelräknade; inalles 265 av manskap och 8 av övrig personal ha avpolletterats.

Hela antalet nyinsjuknade utgjorde 83 030 mot 104 935 föregående år. Denna minskning hänförde sig uteslutande till manskapet, framför allt vid armén. Antalet nyinsjuknade bland övrig personal steg däremot något.

Enligt följande sammanställning har det stora flertalet av det sjukskrivna manskapet (64 342 eller 95·3 %) avförts såsom dugliga till krigstjänstgöring (tjänstbara), medan 1 822 eller 2·7 % ansetts tillfälligt odugliga och 1 327 eller 2·0 % odugliga samt 26 eller 0·0 % avlidit. Antalet icke tjänstbara var relativt störst inom marinen. Av övrig personal ha samtliga ej avlidna kunnat återinträda i tjänst.

	Armén	Marinen	Flygvapnet	Summa
<i>Manskap:</i> Avförda	49 086	9 911	8 520	67 517
därav såsom tjänstbara	46 899	9 167	8 276	64 342
tillf. odugliga	1 300	358	164	1 822
odugliga	871	381	75	1 327
döda	16	5	5	26
<i>Övrig personal:</i> Avförda	8 163	3 485	3 665	15 313
därav såsom tjänstbara	8 140	3 479	3 660	15 279
döda	23	6	5	34

Enligt följande tablå förekom under året 699 401 sjukdagar inom hela försvaret eller 3·0 sjukdagar på 100 tjänstgöringsdagar mot 905 738 resp. 3·7 föregående år, sålunda en betydande nedgång även i förhållande till antalet tjänstgöringsdagar.

	A n t a l s j u k d a g a r			Antal sjukdagar på 100 tjänstgöringsdagar		
	Manskap	Övrig personal	Summa	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	363 249	104 462	467 711	3·3	3·0	3·2
Marinen	91 532	41 306	132 838	3·4	2·9	3·2
Flygvapnet	68 475	30 377	98 852	2·2	2·5	2·3
Summa	523 256	176 145	699 401	3·1	2·9	3·0

Sjukligheten bland manskap var avgjort lägst vid flygvapnet. Manskapet visade större relativ sjukfrekvens än övrig personal inom försvaret i dess helhet.

Sjukligheten bland manskap varierade betydligt mellan de olika förbanden. Inom armén visade sålunda Livregementet till häst och Norrlands trängkår det största antalet sjukdagar på 100 tjänstgöringsdagar med respektive 6·9 och 6·1, medan arméns underofficersskola, andra intendenturkompaniet och artilleriskjutskolan hade det lägsta antalet eller respektive 0·9, 1·6 och 1·6.

Inom marinen redovisade örlogsstationerna (marindistriktet) det relativt största antalet sjukdagar bland manskap (5·2). Detta förhållande bör bedömas med hänsyn till att där medtagas icke blott sjukdomsfall bland örlogsstationernas egen personal utan även från fartygen avpolletterade, inalles 265 manskap och 8 annan personal. Dessa avpolletterade fall utgöra i stort sett de svårare och mest långvariga sjukdomsfallen å fartygen. Av denna anledning kunde i stället fartygen formellt redovisa den lägsta sjukligheten eller 1·3 bland manskap och 0·4 bland övrig personal.

Inom flygvapnet förekom den högsta sjukligheten vid Södermanlands flygflottilj (3·1) och den lägsta vid Hälsinge flygflottilj (1·2).

	Antal sjukdagar i medeltal per insjuknad		
	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	7·4	12·6	8·1
Marinen	9·0	11·7	9·7
Flygvapnet	8·0	8·2	8·1
Summa	7·7	11·8	8·4

De under året inträffade sjukdomsfallen varade i genomsnitt 8·4 dagar, kortare tid eller 7·7 dagar för manskap och längre eller 11·3 dagar för övrig personal. Medeltalet sjukdagar visar en mindre nedgång från föregående år (8·6 dagar).

Slutligen kan nedanstående sammanställning lämnas över det relativa antalet sjukdagar vid truppen (inkl. hemmet), å militärsjukhus och å civilt sjukhus:

	Antal sjukdagar			Summa
	vid truppen	å militärsjukhus	å civilt sjukhus	
Manskap	37·6	52·9	9·5	100·0
Armén	34·9	57·3	7·8	100·0
Marinen	43·5	40·9	15·5	100·0
Flygvapnet	44·0	45·4	10·6	100·0
Övrig personal	78·7	6·8	14·5	100·0
Armén	80·9	6·6	12·6	100·0
Marinen	75·0	8·1	16·9	100·0
Flygvapnet	75·7	6·1	18·2	100·0

Skillnaden mellan manskap och övrig personal är markant. Beträffande manskapet ha sålunda 38 % av sjukdagarna tillbragts vid truppen eller i hemmet mot 79 % för övrig personal. Motsvarande tal för år 1947 utgjorde 41 resp. 80 %.

Sjukdomar. Förekomsten av olika sjukdomar redovisas i tab. 2—4. Det bör påpekas, att vid sammanställandet av antalet fall av olika sjukdomar vid marinen en mindre dubbelräkning har skett i den mån de från fartygen avpolletterade ha redovisats såväl å fartyget som å vederbörande örlogsstation under samma eller olika diagnos.

I följande tablå ges en fördelning av antalet nyinsjuknade under året på grupper av sjukdomar.

	Manskap				Övrig personal				Tillhopa
	Armén	Marinen	Flygvapnet	Samtliga	Armén	Marinen	Flygvapnet	Samtliga	
Antal nyinsjuknade	48 996	10 132	8 512	67 610	8 252	3 527	3 691	15 470	88 080
Därav i % med									
Akuta infektionssjukdomar . .	16.1	20.3	23.0	17.6	9.0	8.2	10.8	9.3	16.0
Zooparasitära sjukdomar . . .	0.4	0.7	0.7	0.5	0.1	0.1	0.2	0.1	0.4
Kroniska infektionssjukdomar .	0.5	1.9	0.5	0.7	0.4	0.5	0.3	0.4	0.7
Amnesomsättn.- o. blödsjukdom.	0.1	0.1	0.1	0.1	0.3	0.7	0.2	0.4	0.2
Sinnessjukdomar	0.9	3.7	0.4	1.2	0.4	0.5	0.1	0.3	1.1
Nervsystemets sjukdomar . . .	1.1	1.6	0.9	1.1	2.4	3.3	0.9	2.3	1.4
Ögonsjukdomar	0.5	0.5	0.4	0.5	0.6	0.4	0.5	0.5	0.5
Öronsjukdomar	1.4	1.9	1.4	1.5	0.8	0.4	0.7	0.7	1.4
Cirkulationsorganens sjukdomar	0.7	0.8	0.5	0.7	1.3	1.0	0.7	1.1	0.7
Andningsorganens sjukdomar .	27.8	16.1	22.6	25.4	42.1	25.5	36.7	37.0	27.6
Matsmältningsorganens sjukd.	14.8	19.5	21.7	16.4	15.3	28.5	29.0	21.6	17.3
Urin- o. könsorganens sjukdomar	1.0	1.8	1.0	1.1	1.6	2.4	1.6	1.8	1.3
Rörelseorg. o. bensystem. sjukd.	7.2	3.6	3.6	6.2	4.9	4.1	3.7	4.4	5.9
Hudsjukd. o. sjukd. i bindväven	4.4	4.3	4.0	4.3	2.7	2.2	2.2	2.5	4.0
Skador genom våld o. olyckshändelse samt akuta förgiftn.	17.7	11.4	14.9	16.4	12.3	5.9	8.5	9.9	15.2
Sjukd. av annan el. obestämd art	0.5	1.7	0.3	0.6	0.7	6.9	1.4	2.2	0.7
Observationspatienter	5.0	10.1	4.0	5.7	5.1	9.4	2.5	5.5	5.6

Vanligast förekommande voro andningsorganens sjukdomar, till vilka räknades över en fjärdedel av samtliga fall. Därefter kommo akuta infektionssjukdomar, matsmältningsorganens sjukdomar samt skador genom våld och olyckshändelse, varje grupp omfattande omkring en sjättedel och sålunda tillsammans hälften av samtliga fall. På samtliga övriga grupper av sjukdomar kommo endast 23.9 %, bland manskap 24.2 % och bland övrig personal 22.9 %.

För manskap spelade akuta infektionssjukdomar och skador genom våld och olyckshändelse en större roll än för övrig personal, bland vilka i stället andningsorganens sjukdomar dominerade.

Det kan vara av intresse att sammanföra andningsorganens sjukdomar, vilka huvudsakligen utgöras av luftrörskatarr och andra sjukdomar av samma art (redovisade i tab. 3 som andra sjukdomar i andningsorganen), med halsfluss och inflammation i svalget. Det visar sig, att dessa sjukdomar svara för 44 % av alla sjukdomsfall, 42 % bland manskap och 53 % bland övrig personal.

Tab. 3 ger närmare upplysningar om förekomsten av olika sjukdomar. Där anges bl. a., att vaccinationsbesvär orsakade 2 540 sjukdomsfall, prak-

tiskt taget samtliga bland manskap, påssjuka 1 445 fall, tuberkulos 487 fall, lunginflammation 588 fall, tarmkatarr och mag-tarmkatarr 3 911 fall, muskelinflammation och muskelreumatism 709 fall, inflammation i senskida 1 224 fall, böld 1 425 fall, ledvrickning 3 296 fall, benbrott 807 fall, krossår 4 306 fall, sår av skarpt eller spetsigt vapen 934 fall, skottsår 190 fall och skavsår 766 fall. I övrigt hänvisas till tabellen.

En särskild redovisning över antalet fall av *smittsamma könssjukdomar* bland manskapet lämnas i *tab. 2*. En del fall ha icke föranlett sjukskrivning och ingå därför ej i de uppgifter, som lämnas i *tab. 3*.

Bland fast anställt och värnpliktigt manskap förekommo 533 fall av dröppel, därav 222 vid armén, 232 vid marinen och 79 vid flygvapnet. Av de fast anställda, inalles 193, hade samtliga insjuknat under tjänstgöringen, varvid 109 smittats å förlägningsorten. Av de värnpliktiga, inalles 340, voro 8 sjuka vid inställelsen till tjänstgöring, 193 smittade å förlägningsorten och 139 utom förlägningsorten under tjänstgöringstiden.

Av enkelt veneriskt sår förekommo 4 fall, varav 3 vid marinen, av reciderande syfilis 12 fall, varav 7 vid marinen. Av nyförvärvad syfilis redovisas 53 fall, varav 23 vid armén, 27 vid marinen och 3 vid flygvapnet. Av de fast anställda, inalles 4, hade samtliga insjuknat under tjänstgöringstiden, varvid 2 smittats å förlägningsorten. Av de värnpliktiga, inalles 49, voro 25 sjuka vid inställelsen till tjänstgöring, medan de övriga 24 insjuknat under tjänstgöringstiden, därav 10 smittade å förlägningsorten.

Antalet *avlidna* vid försvaret redovisas i *tab. 5*. Såsom anges i nedanstående tablå avledo 124 personer, varav 73 av manskap och 51 av annan personal. Av dessa avlidna hade 60 varit sjukskrivna (se *tab. 1*).

	A n t a l a v l i d n a		Summa
	Manskap	Övrig personal	
Armén	32	27	59
Marinen	14	10	24
Flygvapnet	27	14	41
Summa	73	51	124

Våld eller olyckshändelse utgjorde den viktigaste dödsorsaksgruppen bland manskap. Dit kunde räknas 63 av dödsfallen, varav 28 vid armén, 10 vid marinen och 25 vid flygvapnet. Förutom 21 omkomna vid flyghaverier märkas 9 fall av skottskada, 9 trafikolycka, 8 självmord och 7 drunkning. Av andra dödsorsaker förekommo bland manskap inalles 10 fall, bland vilka märkas 3 fall av tuberkulos.

Även bland övrig personal var våld och olyckshändelse den viktigaste gruppen med 23 fall. Bland dessa kommo främst 8 dödsfall vid flyghaveri och 6 självmord. Av andra dödsorsaker märkas främst 11 fall av sjukdomar i cirkulationsorganen och 10 fall av svulster.

S j u k v å r d. I *tab. 6 a* och *6 b* redovisas omsättningen av militära och civila patienter å garnisonssjukhusen. Hela antalet under året nyintagna patienter uppgick till 18 264 mot 19 272 under föregående år. Antalet vård-

dagar för samtliga vårdade uppgick till 276 843 mot 277 223 föregående år. Av de intagna voro 14 033 civila med 217 273 vårddagar eller 78·5 % av samtliga vårddagar mot 73·5, 70·0, 58·2 och 43·8 % under åren 1947, 1946, 1945 och 1944. Vidare tillhörde av intaget manskap det största antalet armén eller 2 104, medan 601 voro hänförliga till marinen och 188 till flygvapnet.

II. Armén.

(Berättelse avgiven av arméöverläkaren.)

A. Fältläkarkåren m. m.

Fältläkarkårens *stat* omfattar fr. o. m. 1948 237 läkare, nämligen

1 arméöverläkare

8 fältläkare

40 regementsläkare

16 bataljonsläkare (Ca 27)

33 bataljonsläkare (Ca 25)

48 bataljonsläkare vid fältläkarkåren

16 extra bataljonsläkare

75 fältläkarstipendiater

Över *stat* kvarstodo 10 regementsläkare och 1 bataljonsläkare.

Fältläkarkårens *reservstat* omfattade 3 fältläkare (varav 1 vakant) och 3 regementsläkare.

Fältläkarkårens *reserv* utgjordes av 226 läkare, därav 6 fältläkare, 13 regementsläkare och 207 bataljonsläkare.

Under år 1948 ha avlidit regementsläkaren vid I 1 G. C. E. Frostell, bataljonsläkaren vid fältläkarkåren G.-L. S. Sahlén och bataljonsläkaren i fältläkarkårens reserv H. E. Högfeldt.

Svårigheterna att fylla de vakanta truppläkarplatserna har under året ej minskat. De i föregående årsberättelse uttalade farhågorna att de yngre truppförbandsläkarna skulle söka sig över till andra statliga eller kommunala läkarbefattningar med bättre arbetsförhållanden ha besannats. Önskemålet att 1944 års militärsjukvårdskommittés förslag om förbättring av militärläkarnas arbetsförhållanden m. m. snarast bleve föremål för statsmakternas avgörande kvarstår därför och har fått ökad betydelse.

Den centraliserade sjukvårdsutbildningen, som är förlagd till trängen, samt trängkårernas omorganisation, varigenom trängförbandets personalstyrka kommit att överstiga ett infanteriregementes, har avsevärt ökat arbetet för läkarna vid trängförbanden och krävt förstärkning med 1 läkare omkring 3/4 av året. Det får därför anses skäligt att ytterligare en läkarbefattning inrättades vid varje trängregemente.

Tack vare att antalet fältläkarstipendiater och bataljonsläkare vid fältläkarkåren ökat har det varit möjligt att förbättra tjänstgöringsförhållandena för de värnpliktiga läkarna, så att ett inkräktande på deras studiegång icke behövt ske i samma utsträckning som tidigare.

Möjligheterna att träffa avtal med civila läkare ha ytterligare nedgått.

Behovet för fo att i fred erhålla tillgång på läkare fordrar särskild uppmärksamhet, i synnerhet med hänsyn till krigsförberedelsearbetet. Det vore värdefullt att ett särskilt arvode funnes för foläkare. Framställning härom har icke givit positivt resultat men frågan bör ånyo upptagas till prövning.

Jag ställer mig ytterst tveksam till åtgärden, att i rationaliseringssyfte helt borttaga sjukvårdsunderofficeren och överfuriren från arbetet vid förbandens sjukhus. Denna åtgärd torde icke bli befämjande för sjukvårdstjänsten och utbildningen. Säkerligen kommer framdeles uppstå anledning att återkomma till detta förhållande.

B. Utbildningsfrågor.

Den tilltänkta decentraliseringen av sjukvårdsutbildningen kommer att medföra krav på ökning av antalet instruktionssköterskor.

En omarbetning och omredigering av läroböcker och föreskrifter för sjukvårdsutbildningen av värnpliktiga av olika kategorier har under året varit under arbete och torde bli slutförd under 1949.

Taktiska övningar för militärläkare ha under året hållits i Skövde i anslutning till underhållsskolan.

C. Sjukvårdsmateriel.

Önskemålen om viss ändring och förbättring av sjukvårdsmateriel äro ännu ej helt tillgodosedda. Båren går ännu ej att släpa.

En översyn av utrustning m. m. vid sjukvårdsförband och anstalter kan bli nödvändig med hänsyn till chockbehandling m. m. (rtg). Transfusionsmöjligheter bör finnas vid främre förbandsplatser. Gassjukvårdskistan bör prövas för moderna krav och i övrigt ändrade förhållanden. Expeditions-lådorna böra slutgiltigt fastställas m. m. Om möjligt bör registreringsförfarandet förenklas.

D. Hälso- och sjukvård vid armén.

Hälsotillståndet och därmedjukanmälningsfrekvensen har under året betydligt förbättrats gentemot föregående år. Inryckningstidens framflyttning torde ha inverkat härpå. Genom att denna förlagts till tid, som för civilbefolkningen visar mindre sjuklighet, ha de s. k. inryckningsinfektionerna minskat. Angående hälsotillståndet och sjukvårdsförhållanden vid truppförbanden hänvisas till truppförbandsläkarnas rapporter.

Erfarenheterna av sjukvisitation på eftermiddagen ha varit gynnsamma vid de förband, där detta prövats.

E. Inskrivningsväsendet.

Med samma motivering som i föregående årsberättelse erinras om önskvärdheten att i fortsättningen lägga inskrivningsförrättningar till hösten. Med de minskade årsklasserna bör nytt övervägande ske, om icke förrättningstiden kan nedbringas och läkarantalet inskränkas till en per nämnd eller om ett avlösningsförfarande av läkarna är möjligt.

F. Expedition.

Omfattningen av verksamheten vid arméöverläkarens expedition framgår av att under året antalet skrivelser voro

Öppna, inkommande	8 220	Hemliga, inkommande	254
» , utgående	10 670	» , utgående	1 336

Den 21/1 1949.

Sigurd Kihlstedt.

III. Marinen.

(Berättelse avgiven av marinöverläkaren.)

A. Marinläkarkåren.

Marinläkarkårens *stat* omfattade under första halvåret 1948 sammanlagt 95 läkare, nämligen

- 1 marinöverläkare
- 3 förste marinläkare
- 1 marinläkare av 1. graden, sjukhusläkare
- 14 marinläkare av 1. graden
- 1 ögonläkare
- 57 marinläkare av 2. graden
- 18 marinläkarstipendiater.

Från och med den 1 juli 1948 tillkom en och från och med den 1 oktober 1948 ytterligare en beställning som marinläkare av 1. graden. Antalet beställningar vid årets slut utgjorde alltså 97.

Sistnämnda beställning liksom de i föregående årsberättelse omnämnda lediga två beställningarna som marinläkare av 1. graden ha varit vakanta, enär de ej lockat sökande. En marinläkare av 1. graden erhöll avsked med utgången av november månad. De sålunda uppkomna vakanserna ha medfört svåra olägenheter enär täta ombyten måst ske av för vakansernas fyllande ianspråktaga marinläkare av 2. graden och marinläkarstipendiater. Likaså medför obefintligheten av ögonläkarbeställning vid Sydkustens marindistrikt svåra olägenheter.

Genom gällande regleringsbrev har förklarats, att därest det fastställda antalet marinläkare av 2. graden icke är fulltaligt, de arvoden, som till följd därav sakna innehavare, i mån av behov må användas för avlöning av ett mot vakanserna svarande antal marinläkarstipendiater. Till följd härav voro vid årets utgång av 12 beställningar som marinläkare av 2. graden, vilka ej erhållit sökande, 9 besatta med marinläkarstipendiater, 2 ledigförklarade som stipendiattjänster och 1 vakant. I den mån kompetenta sökande anmäla sig komma beställningar som marinläkare av 2. graden att ledigförklaras, varvid samtidigt motsvarande antal stipendiatbeställningar indragas.

Sammanlagt 10 beställningar ha under året nybesatts. Det i jämförelse med föregående år gynnsammare läget beträffande personaltillgång har medgivit att marinläkarkurs kunnat avhållas under tiden februari—mars 1948 med 14 elever. Ytterligare en kurs har planlagts att avhållas samma tid 1949.

Fackutbildningskurs har den 10 januari—den 28 februari genomgått av 12 marinläkarstipendiater och 8 värnpliktiga läkare.

Marinläkarkårens reserv räknade vid 1949 års ingång 133 marinläkare och 1 marinläkarstipendiat, av vilka 41 tillhöra 1943 års reservorganisation.

B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid marinen.

1. Sjukvårdspersonalen.

Fastställda utbildningskurser ha hållits för marinens sjukvårdspersonal av olika kategorier.

Extra sjuksköterskor, biträden och marinlottor ha måst anlitas under perioder med ökad sjuklighet och på grund av sjukdomsfall bland sjukvårdspersonalen.

2. De sanitära förhållandena i land.

Stockholms örlogsstation och varv. Moderniseringen av matinrättningen har fortsatt. I ett antal byggnader ha varmvattenledningar installerats varjämte andra sanitära förbättringar vidtagits. Den förr ofta påtalade trångboddheten har avtagit och har ej givit anledning till anmärkningar.

Karlskrona örlogsstation och varv. Förläggningslokalerna i avdelning Anckarstiernas äldre kasern äro ur hygienisk synpunkt icke godtagbara. Ombyggnad och modernisering av ifrågavarande kasern bör av hygieniska skäl icke vidare anstå.

Den i föregående årsberättelser framförda kritiken mot marinens charkuteri- och korvfabrik understrykes åter. Fabrikens lokalfråga måste snarast lösas på ett ur hygienisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nybyggnad synes härvid erforderlig.

Göteborgs örlogsstation och varv. Badinrättningen har genomgått renovering men det tidigare anmälda behovet av större och modernare badinrättning kvarstår. Råttförekomsten i köks- och matsalsbyggnaden har avtagit. I övrigt kvarstå de i föregående årsberättelse framförda anmärkningarna.

Vaxholms kustartilleriregemente. Reparationsarbetena å kasernerna å Oscar-Fredriksborg äro i huvudsak slutförda. Tvättrum och toaletter i kasernerna 1 och 2 äro dock alltför trånga. Badinrättningen befinner sig i oförändrat dåligt skick. En ny badinrättning med simhall är nödvändig båda för hygien och för personalens trivsel.

Karlskrona kustartilleriregemente. Mot kaserner och matinrättning vid huvudförläggningen vid Gräsvik finnes intet att anmärka. Friluftsbadet här, som tidigare haft mindre tjänligt vatten, har vid under året företagna bakteriologiska analyser numera visat sig ha fullgott vatten. Smärre hygieniska förbättringar ha utförts såväl vid huvudförläggningen som å ett flertal ytterförläggningar.

Gotlands kustartillerikår. De hygieniska förhållandena vid detta förband äro tillfredsställande. Badinrättningen har fungerat väl. Dess

kapacitet är så god att även den i orten boende civilbefolkningen beretts möjlighet att utnyttja densamma. Vattenledningsvattnet från Hare träsk har ej givit anledning till anmärkning.

Älvsborgs kustartilleriregemente. Även vid detta förband kunna de hygieniska förhållandena betecknas som goda. Bad- och gymnastiklokaler borde emellertid finnas inom förläggningen.

Härnösands kustartilleridetachment. De brister beträffande förläggningslokalerna samt badförhållandena som påtalades i föregående årsberättelse kvarstå alltjämt.

Sjökrigsskolan. De hygieniska förhållandena vid skolan äro utomordentligt goda utom i ett viktigt avseende. Den simhall till vilken riksdagen beviljat medel, har i avsaknad av byggnadstillstånd ännu ej kunnat uppföras. Ej ens sommartid kan bad beredas, enär vattnet i Näsbyviken är förorenat. Byggnadstillstånd är alltså särdeles önskvärt.

Underofficersskolan. Även vid denna skola äro de hygieniska förhållandena goda men avsaknaden av badinrättning är även här kännbar.

Sjömansskolan. De hygieniska förhållandena äro här goda.

3. De sanitära förhållandena till sjöss.

Liksom förut ha ombord kommenderade läkare, där så erfordrats och kunnat ske, handhaft sjukvården även å andra till samma förband hörande fartyg. Marinförvaltningen har vid lämpliga tillfällen och i mån av tillgång på medel fortsatt de hygieniska förbättringar i stridsfartygens inredning m m varom marinöverläkaren gjort framställning.

Av marinöverläkaren företagna inspektioner ävensom ombord kommenderade läkares berättelser ha givit vid handen bl a följande:

Göta Lejon. Ventilationsförhållandena i befälsköket i SB och BB signalmässar, i telefonväxeln samt i skepps- och skyddscentralerna böra förbättras.

Fylgia. Ventilationen å trossbottnarna otillräcklig, vilket gav sig till känna särskilt under fartygets senaste uppehåll i tropiska farvatten. Härunder fungerade ej sjukhyttens kylanordning.

Gustav V. Backlagsskåpen i allmänhet dåligt målade och underhållna, osnyga.

Älvsnabben. Ventilationsförhållandena i manskapskabyssen äro synnerligen otillfredsställande. Utsugningsaggregatet ovanför spisen är för klent dimensionerat för en effektiv utsugning. Frisklufttillförseln sker genom inblåsning av kallluft från takventiler i huvudhöjd omedelbart framför spisen, vilket medför att personalen ständigt är utsatt för kraftigt kallluftdrag. U-off-köket är otillfredsställande ventilerat.

Öland. Den aktra undre manskapsmässen är otillfredsställande ventilerad.

Patricia. Dålig ventilation i profylaxhytt.

U-båtarna. Försöken att råda bot på olägenheterna av fukt och matos genom användning av tryckkokare ha slagit väl ut. Avsikten är nu att tillföra samtliga u-båtar sådan utrustning.

G l a d a n o c h F a l k e n (sommarexpedition till England). Ventilationen i samtliga utrymmen under däck mindre tillfredsställande. Emedan fläkten drar mycket ström kunde den icke hållas igång i erforderlig omfattning eftersom strömmen behövdes för andra ändamål. Kylskåp fungerade illa. Spisen olämplig, går delvis ej att effektivt uppvärma. Vid förliga vindar blev draget dåligt. Spis av typen AGA bör insättas och drag åstadkommas på konstlad väg.

Ej heller under det gångna året ha bad kunnat beredas manskapet i erforderlig utsträckning. Anmärkningen gäller dock ej de nya kryssarna.

Behovet av ubåtsmoderfartyg förefinnes året runt.

I övrigt ha den personliga hygien och näringstillståndet hos det sjökommanderade manskapet samt utspisningsförhållanden jämte ordning och renlighet ombord ej givit anledning till några anmärkningar av betydelse.

4. Sjukvårdslokalerna.

Sjukstugan vid kustartilleriets förläggning i Härnösand har med sina endast 10 sängar visat sig otillräcklig och nödvändiggjort iordningställande för kortare tid av provisoriska sjukvårdslokaler i en av kompanikasserna. Anordningen har varit till förfång för den fåtaliga sjukvårdspersonalen. Om- och tillbyggnad av sjukstugan bör snarast ske.

Behovet av helt ny, modernt disponerad sjukavdelning i kasern Sparre, numera flottans värnpliktsskola, vid Karlskrona örlogsstation måste ånyo understrykas.

Det tidigare anmälda behovet av mathiss för flottans sjömansskolas sjukavdelning är ännu ej tillgodosett.

Det nya sjukhuset vid Älvsborgs kustartilleriregemente har tagits i bruk och fyller högt ställda anspråk.

Vid Göteborgs örlogsstation har på grund av pågående ombyggnadsarbeten och omDispositioner en provisorisk mottagningslokal inrymd i en barack måst tagas i anspråk under senare delen av året. Provisoriet väntas pågå långt in på året 1949.

Sjukhuset för marinens underofficersskola har i avsaknad av byggnadstillstånd ej heller under det gångna året påbörjats. Samma provisorium har rått som under tidigare år. På grund av härmed förenade allvarliga olägenheter äro snara åtgärder av nöden.

5. Sjukvårdsmaterielen.

Nya sammansättningar av sjukvårdsenheterna för torpedbåtar och kustsignalstationer ha fastställts. Vidare ha fastställts viss sjukvårdsutrustning för livbåtar tillhörande flottans fartyg.

Planläggning av ökad utrustning för de s. k. ubåtspiketerna har skett.

Stockholm den 23 mars 1949.

Herbert Westermarck.

IV. Flygvapnet.

(Berättelse avgiven av flygöverläkaren.)

A. Läkare vid flygvapnet.

Antalet läkarbeställningar på flygvapnets *stat* var fr o m den 1 juli 1948 följande:

- 1 flygöverläkare
- 2 förste flygläkare
- 20 flygläkare av 1. graden
- 18 flygläkare av 2. graden
- På *reservstat* fanns en beställning såsom flygläkare av 1. graden
- I flygvapnets reserv funnos vid årets slut sex flygläkare.
- Vid ingången av år 1949 voro samtliga flygläkarbeställningar besatta.

B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid flygvapnet.

1. Sjukvårdslokaler.

Behovet av ombyggnad av sjukhuset vid Västmanlands flygflottilj är trängande. I det underdåniga förslag, som den särskilt tillkallade sakkunnige för utredning av frågor rörande försvarets truppförbandssjukhus den 17/6 1947 ingav, placerades nämnda ombyggnad ur angelägenhetssynpunkt i första gruppen. I avvaktan på eventuell ombyggnad har under ett flertal år inga nämnvärda reparations- eller förbättringsarbeten företagits. Sjukhuset befinner sig därför i många avseenden i ett mycket otillfredsställande skick.

2. Läkarundersökning av flygande personal.

Resultatet av läkarundersökningarna i samband med inryckningar till första flygutbildning av den för flygtjänstgöring såsom flygförare avsedda personalen finnes för åren 1947 och 1948 sammanställt i tabell 7.

År 1948 godkändes av de sålunda undersökta 70 % mot 75 % föregående år.

Under år 1948 har av i flygtjänst varande personer, vilka undergått föreskriven läkarundersökning, 99 % godkänts.

3. Olycksfall i samband med flyghaverier.

De olycksfall i samband med flyghaverier, som ägt rum åren 1939—1948, återfinnas i tabell 8. Olycksfallen äro indelade i tre grupper nämligen olycksfall med dödlig utgång inom 90 dagar efter haveriet, svåra och lätta skador.

Under 1948 ha 20 haverier med dödlig utgång förekommit, varvid 25 personer omkommit.

Vid tre tillfällen ha kollisioner i luften skett mellan flygplan varvid fyra förare omkommit, under det att två förare lyckades rädda sig genom fallskärmshopp.

Vid vart och ett av fem haverier ha två personer omkommit och vid vart och ett av femton haverier har en person omkommit.

Förutom ovan nämnda haverier inträffade ett olycksfall med dödlig utgång då ett flygplan under körning på marken kolliderade med och dödade en mekaniker.

Svårare skador ha förekommit i fem fall. Av dessa hade två flygförare icke vid årets slut kunnat återgå i flygtjänstgöring.

Lättare skador i form av kontusioner och mjukdelsskador ha förekommit i tre fall.

4. Sjuktransportflygningar.

Under 1948 har flygvapnet disponerat över tre sjuktransportplan. Av dessa voro två av typ Junkers, byggda 1934 resp 1935, och ett av typ Beechcraft, byggt 1940. Av dessa flygplan har det förstnämnda Junkersplanet varit stationerat för tjänst vid Hägernäs. I december 1948 har detta plan på grund av förslitning kasserats. Ersättning för detsamma kommer att äga rum med annan flygplantyp. De övriga två ambulansplanen ha avsetts för sjuktransporttjänsten i Norrland.

Beträffande verkställda sjuktransportflygningar under 1948 hänvisas till tabell 9.

Stockholm den 18 augusti 1949.

E. Westerberg.

Tab. 1. Sjukligheten bland

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
Truppförband och förläggningssort		Kvarläggningsort från 1917	Under året insjuk-							
			Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti
Armén										
Manskap		440	6 160	5 767	3 249	2 032	1 637	4 663	3 860	3 194
I. Milo.		75	985	951	591	239	154	916	699	526
1	Norra skånska inf.reg. (Kristianstad)	8	140	88	67	18	9	82	78	72
2	Södra » » (Ystad) . . .	10	115	81	35	27	10	183	147	107
3	Kronobergs regemente (Växjö) . . .	5	146	87	69	19	12	172	72	50
4	Norra Smålands reg. (Eksjö) . . .	8	69	49	39	6	5	64	28	37
5	Skånska kavallerireg. (Ljungbyhed) . .	10	72	51	54	53	24	23	28	43
6	Skånska pansarreg. (Hälsingborg) . .	5	27	82	32	18	13	36	36	18
7	Wendes artillerireg. (Kristianstad) . .	3	59	130	62	14	10	43	52	23
8	Smålands artillerireg. (Jönköping) . .	3	79	108	75	13	13	101	80	58
9	Skånska luftvärnsreg. (Malmö) . . .	2	60	34	35	26	11	42	40	30
10	Göta ingenjörkår (Eksjö)	14	142	153	71	17	15	101	68	41
11	Skånska trängkåren (Hässelholm) . .	6	76	88	52	19	14	51	48	36
12	Artilleriskjutskolan (Skillingaryd) . .	1	—	—	—	9	18	18	22	11
II. Milo.		33	816	814	386	252	254	742	446	502
1	Jämtlands fältjägarreg. (Östersund) . .	8	227	153	79	28	30	238	103	117
2	Hälsinge regemente (Gävle)	9	167	123	53	27	16	107	85	124
3	Västernorrlands regemente (Sollefteå) .	1	83	73	43	9	6	130	77	97
4	Norrlands artillerireg. (Östersund) . .	8	84	161	54	109	45	49	34	45
5	Sundsvalls luftvärnskår (Sundsvall) . .	4	46	106	48	7	3	29	6	23
6	Norrlands trängkår (Sollefteå) . . .	3	209	198	109	72	154	189	141	96
III. Milo.		112	1 345	1 196	715	477	446	935	990	630
1	Älvsborgs regemente (Borås)	4	161	88	81	31	15	183	107	56
2	Hallands » » (Halmstad) . . .	5	135	217	124	30	20	104	105	70
3	Bohusläns » » (Uddevalla) . . .	12	312	159	120	34	50	167	282	102
4	Livregementets husarer (Skövde) . . .	17	142	79	81	72	105	48	37	42
5	Skaraborgs pansarregemente (Skövde) .	10	156	179	75	60	28	212	125	135
6	Göta artilleriregemente (Göteborg) . .	48	168	193	81	133	155	64	110	59
7	Karlsborgs luftvärnsreg. (Karlsborg) .	5	76	147	68	48	35	37	109	26
8	Göteborgs » » (Göteborg) . . .	3	63	52	29	20	5	31	41	18
9	Göta trängkår (Skövde)	8	123	69	49	47	33	82	60	117
10	Andra intendenturkomp. (Karlsborg) .	—	9	13	7	2	—	7	14	5
IV. Milo.		136	1 693	1 462	963	666	569	1 174	1 007	783
1	Svea livgarde (Stockholm)	15	301	220	213	147	135	187	148	114
2	Livgrenadjärregementet (Linköping) . .	7	91	130	22	29	3	99	41	35
3	Upplands regemente (Uppsala) . . .	2	131	36	51	9	27	174	138	88
4	Livregementet till häst (Stockholm) . .	25	129	53	65	83	104	42	73	43
5	Göta pansarlivgarde (Enköping) . . .	3	45	41	52	21	20	54	38	28
6	Södermanlands pansarreg. (Strängnäs) .	5	101	71	71	18	7	67	60	35
7	Svea artillerireg. (Stockholm)	12	127	157	44	25	19	106	72	38

försvarets personal år 1948.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
n a d e					Avförda					Antal sjukdagar				Antal sjukdagar per 100 tjänst- göringsdagar
September	Oktober	November	December	Summa	Döda	Odugliga till fort- satt krigstjänstg.	Tullfälligt odug- liga till fortsatt krigstjänstg.	Dugliga till fortsatt krigs- tjänstgöring	Kvarligg. till 1949	vid truppen	å militär- sjukhus	å civile sjukhus	Summa	
4 522	4 749	5 614	3 519	48 966	46 899	1 800	871	16	320	126 847	208 204	28 198	363 249	3.8
758	887	867	564	8 137	7 680	241	223	5	63	18 307	36 897	5 952	61 156	2.7
114	124	103	55	950	928	11	15	—	4	1 740	2 974	498	5 212	1.7
182	171	132	120	1 310	1 244	43	24	—	9	2 491	4 285	1 074	7 850	3.3
66	105	102	62	962	918	33	15	1	—	1 216	5 194	460	6 870	3.7
31	55	54	54	491	481	10	4	1	3	1 650	3 839	402	5 891	3.0
27	36	40	17	468	435	16	22	1	4	1 236	2 363	666	4 265	2.6
45	54	34	32	427	414	4	1	—	13	763	2 924	261	3 948	2.4
65	53	70	28	609	548	21	33	1	9	1 402	2 818	804	5 024	2.9
67	85	108	39	826	774	21	30	—	4	1 206	3 256	358	4 820	2.3
30	52	58	38	456	424	17	14	—	3	1 144	1 626	308	3 078	2.6
74	98	107	56	943	856	41	55	—	7	3 245	3 650	416	7 311	4.2
37	54	59	63	597	572	14	9	1	7	1 566	3 634	546	5 746	2.4
20	—	—	—	98	86	10	3	—	—	648	334	159	1 141	1.6
691	585	777	517	6 782	6 538	152	92	3	30	13 439	28 401	4 008	45 848	3.0
164	140	208	74	1 561	1 505	30	27	1	6	3 349	5 083	699	9 131	3.7
187	123	207	117	1 336	1 308	26	9	—	2	3 819	4 626	460	8 905	4.2
111	115	108	71	923	871	43	6	2	2	1 672	4 407	577	6 656	3.1
57	36	95	47	816	763	17	32	—	12	1 418	4 325	807	6 550	2.8
23	22	22	18	353	344	3	7	—	3	931	1 672	349	2 952	3.2
149	149	137	190	1 793	1 747	33	11	—	5	2 250	8 288	1 116	11 654	6.1
1 034	1 040	1 284	799	10 891	10 548	216	159	2	78	30 838	36 839	4 334	72 011	3.8
94	133	152	75	1 176	1 092	26	50	—	12	4 227	4 314	535	9 076	4.0
117	121	195	96	1 334	1 306	16	9	—	8	3 237	3 382	600	7 219	3.3
165	179	280	137	1 987	1 939	34	21	1	4	3 269	7 451	877	11 597	4.4
76	69	45	49	845	813	24	19	1	5	3 199	3 550	222	6 971	4.1
239	198	257	155	1 819	1 766	35	17	—	11	5 317	3 835	266	9 418	3.6
99	70	101	111	1 344	1 320	42	6	—	24	4 666	4 899	972	10 537	4.7
59	64	59	46	774	763	5	5	—	6	1 863	4 179	329	6 371	3.1
64	70	73	56	522	509	6	7	—	3	1 422	1 600	406	3 428	3.2
113	126	112	70	1 001	951	28	25	—	5	3 472	3 307	127	6 906	3.7
8	10	10	4	89	89	—	—	—	—	166	322	—	488	1.6
1 136	1 195	1 351	780	12 779	12 121	427	254	5	108	39 602	58 502	6 378	104 482	3.1
215	132	169	67	2 048	1 934	92	29	1	7	3 380	11 617	509	15 506	3.3
64	83	90	63	750	687	37	32	—	1	1 462	3 250	640	5 352	2.6
130	139	145	69	1 137	1 024	57	51	—	7	3 547	4 759	579	8 885	3.9
54	118	57	34	855	834	21	17	1	7	4 234	4 960	185	9 379	6.9
30	40	32	26	427	405	11	7	—	7	1 092	2 719	141	3 952	3.1
58	51	67	41	647	601	31	16	—	4	1 503	2 132	492	4 127	2.2
70	61	63	56	838	790	41	10	—	9	2 610	4 953	622	8 185	4.2

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Truppförband och förläggningssort	Kvarligg. från 1947	Under året insjuk-								
		Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	
8 Östgöta luftvärnsreg. (Linköping) . .	13	100	214	51	39	14	105	58	54	
9 Stockholms luftvärnsreg. (Stockholm)	20	96	84	57	71	41	85	95	51	
10 Svea ingenjörkår (Stockholm)	8	143	70	39	30	22	68	41	55	
11 Signalregementet (Stockholm)	4	66	31	73	27	9	41	57	39	
12 Svea trängkår (Linköping)	19	117	75	56	14	15	81	65	61	
13 Första intendenturkomp. (Stockholm)	2	23	12	6	5	4	11	11	8	
14 Krigsskolan (Stockholm)	1	56	112	62	23	40	9	35	34	
15 Arméns underofficersskola (Uppsala) .	—	61	61	54	42	22	4	6	25	
16 Infanteriskjutskolan (Stockholm) . .	—	105	92	45	80	79	31	68	71	
17 Ridskolan (Strömsholm)	—	1	3	2	3	8	10	1	4	
V. Milo.	35	464	501	197	74	45	303	227	240	
1 Värmlands regemente (Karlstad) . . .	5	142	183	62	14	7	78	53	51	
2 Livregementets grenadjärer (Örebro) .	9	135	180	45	18	5	90	64	59	
3 Dalregementet (Falun)	16	106	33	50	22	20	62	54	59	
4 Bergslagens art.reg. (Kristinehamn) .	5	64	75	30	19	13	63	40	52	
5 Göta trängkårkomp. (Nora)	—	17	30	10	1	—	10	16	19	
VI. Milo.	42	721	695	302	302	155	474	448	466	
1 Norrbottens regemente (Boden)	6	161	109	69	26	17	67	66	92	
2 Västerbottens regemente (Umeå) . . .	7	132	93	18	22	20	90	101	97	
3 Norrlands dragonregemente (Umeå) . .	2	62	40	30	83	40	53	37	49	
4 Norrbottens artillerireg. (Boden) . . .	4	53	79	21	59	41	28	20	51	
5 Bodens artilleriregemente (Boden) . .	12	87	81	21	13	14	69	69	54	
6 Luleå luftvärnskår (Luleå)	1	51	95	36	22	17	21	30	19	
7 Bodens ingenjörkår (Boden)	7	53	51	34	9	2	58	40	40	
8 Signalregementets komp. i Boden . . .	3	34	21	5	—	2	11	8	8	
9 Tredje intendenturkompaniet (Boden)	—	20	28	5	2	—	22	8	10	
10 Arméns jägarskola (Kiruna)	—	68	98	63	66	2	55	69	46	
VII. Milo.	7	136	148	95	22	14	119	43	47	
1 Gotlands infanteriregemente (Visby) .	4	69	142	49	7	6	81	26	19	
2 Gotlands artilleriregemente (Visby) .	3	67	6	46	15	8	38	17	28	
Övrig personal.	175	937	795	630	621	535	439	365	450	
1 I. militärområdet	36	157	131	106	84	79	68	72	77	
2 II. ,	10	125	115	73	63	48	37	31	54	
3 III. ,	30	128	135	109	101	75	87	67	57	
4 IV. ,	45	319	276	205	226	195	162	126	156	
5 V. ,	16	66	41	37	53	45	28	23	42	
6 VI. ,	35	119	85	78	78	75	48	37	51	
7 VII. ,	3	23	12	22	16	18	9	9	13	

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
n a d e					Avförda				Kvarligg. till 1949	Antalet sjukdagar				Antal sjukdagar per 100 tjänstgöringsdagar	
September	Oktober	November	December	Summa	Döda	Oöfverflyttade till fortsatt krigstjänstgöring	Tillfalligt öfverflyttade till fortsatt krigstjänstgöring	Dugliga till fortsatt krigstjänstgöring		vid truppen	A militär-sjukhus	A civila sjukhus	Summa		
62	80	68	46	891	866	20	13	—	5	1 741	2 546	493	4 780	2:1	8
120	165	140	46	1 051	997	20	32	—	22	4 821	4 362	634	9 817	3:4	9
88	71	98	48	778	747	16	1	1	16	3 653	3 416	373	7 442	3:2	10
54	66	74	39	576	535	18	20	7	7	1 844	2 906	4	4 754	2:2	11
72	75	154	99	884	861	22	13	1	6	2 213	4 291	783	7 287	2:7	12
13	15	23	19	150	135	10	6	—	1	1 099	617	140	1 856	2:7	13
19	31	72	44	537	532	1	—	—	5	833	1 677	87	2 597	1:8	14
11	49	36	33	404	408	—	—	—	1	770	918	204	1 892	0:9	15
71	12	55	48	757	718	30	7	1	1	4 152	3 337	161	7 650	4:7	16
5	7	8	2	54	52	—	—	—	2	648	42	331	1 021	5:8	17
268	291	325	235	3 170	3 042	89	67	—	7	6 877	18 058	3 282	28 217	3:2	
62	87	68	57	864	861	3	1	—	4	963	6 025	1 147	8 135	3:4	1
105	84	101	52	983	829	60	56	—	2	2 286	4 837	663	7 786	4:2	2
44	45	61	75	631	646	1	—	—	—	1 805	3 929	902	6 636	3:8	3
43	57	74	44	574	545	23	10	—	1	1 307	2 750	456	4 513	2:4	4
14	18	21	7	163	161	2	—	—	—	516	517	114	1 147	2:8	5
519	650	907	541	6 180	6 048	106	40	1	27	15 819	24 123	3 337	43 279	3:5	
102	165	233	113	1 220	1 220	—	—	—	6	4 500	4 195	289	8 984	4:0	1
80	117	173	195	1 188	1 120	19	2	—	4	3 461	2 824	1 698	7 983	4:7	2
95	64	74	43	670	616	37	18	1	—	1 759	2 263	428	4 450	3:2	3
48	44	101	27	572	574	—	—	—	2	1 275	3 426	248	4 949	4:1	4
61	53	123	38	633	634	3	6	—	2	1 474	3 360	185	5 019	3:1	5
43	51	46	33	464	433	21	9	—	2	1 058	1 432	131	2 621	2:5	6
22	54	51	15	429	426	1	—	—	9	1 190	2 099	199	3 488	2:7	7
12	27	25	10	163	153	8	3	—	2	641	765	76	1 482	3:8	8
14	21	20	12	162	161	1	—	—	—	309	567	9	885	3:1	9
42	54	61	55	679	661	16	2	—	—	152	3 192	74	3 418	2:7	10
116	101	103	83	1 027	922	69	36	—	7	1 965	5 384	907	8 256	2:5	
78	48	68	24	617	535	59	25	—	2	905	3 558	559	5 022	2:3	1
38	53	35	59	410	387	10	11	—	5	1 060	1 826	348	3 234	2:9	2
796	879	964	840	8 252	8 140	—	2	23	261	84 586	6 863	18 013	104 462	3:0	
106	136	185	124	1 325	1 316	—	1	2	42	13 464	1 201	2 708	17 373	2:7	1
96	92	94	105	923	909	—	—	4	20	8 121	574	1 577	10 272	2:4	2
115	125	139	120	1 259	1 230	—	—	2	56	14 594	891	2 478	17 963	3:4	3
345	341	341	296	2 968	2 933	—	—	9	91	29 677	2 625	3 505	35 807	3:2	4
55	65	64	59	578	577	—	1	4	12	5 584	523	856	6 963	2:9	5
77	102	128	110	988	986	—	—	2	35	11 692	931	1 441	14 064	3:8	6
12	18	13	26	191	189	—	—	—	5	1 454	118	448	2 020	1:7	7

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Förband		Kvarligg. från 1947	Under året insjuk-								
			Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September
Marinen											
Manskap		163	1 294	1 352	911	904	609	525	745	811	697
1	Flottans fartyg	7	225	251	236	229	206	181	172	229	133
2	Flottan i övrigt	95	283	296	255	269	173	176	234	281	256
3	Stockholm	50	115	159	159	135	97	97	104	149	160
4	Karlskrona	32	133	98	84	114	58	65	102	94	81
5	Göteborg	13	35	39	12	20	18	14	28	38	15
6	Kustartilleriet	45	371	366	226	323	156	121	206	192	243
7	Vaxholm	22	67	132	98	104	56	55	101	51	80
8	Karlskrona	12	86	68	78	122	34	22	41	64	51
9	Färösund	1	64	54	7	21	25	15	23	15	28
10	Älvsborg	10	131	87	35	48	30	23	38	47	77
11	Hemsö	—	23	25	8	28	11	6	3	15	7
12	Skolor	16	415	439	194	83	74	47	133	109	65
13	Sjökrigsskolan	5	29	36	24	9	1	11	24	20	10
14	Marinens underoff.skola	3	198	161	53	23	11	8	57	62	24
15	Flottans sjömansskola	8	54	83	63	51	62	28	52	27	31
16	Flottans värnpliksskola	—	134	159	54	—	—	—	—	—	—
Övrig personal.		90	440	430	278	273	207	179	142	204	331
1	Flottans fartyg	1	12	3	11	18	7	10	17	10	6
2	Flottan i övrigt	57	276	251	152	159	130	103	71	117	179
3	Kustartilleriet	27	114	133	95	74	61	46	35	65	107
4	Skolor	5	38	43	20	22	9	20	19	12	39
Flygvapnet											
Manskap		71	862	906	779	767	547	477	366	564	616
1	F 1. Västmanlands flygfötlilj	6	90	111	68	80	59	41	34	10	51
2	F 2. Roslagens	6	55	59	54	33	25	28	17	29	34
3	F 3. Östgöta	2	30	37	13	52	21	29	13	30	36
4	F 4. Jämtlands	2	53	53	31	45	27	31	12	27	22
5	F 5. Krigsflygskolan	6	41	58	65	54	29	19	34	22	22
6	F 6. Västgöta flygfötlilj	2	36	17	13	27	13	16	20	18	13
7	F 7. Skaraborgs	2	28	32	23	16	12	16	12	18	21
8	F 8. Svea	2	68	80	41	66	29	29	24	35	47
9	F 9. Göta	2	27	21	40	41	15	14	12	30	19
10	F 10. Skånska	1	43	26	20	25	37	23	18	47	25
11	F 11. Södermanlands	2	63	37	32	29	45	31	25	36	47
12	F 12. Kalmar	1	64	89	73	53	30	29	14	37	50
13	F 13. Brävdala	2	38	24	28	39	24	29	17	35	50
14	F 14. Hallands	5	21	20	28	32	34	29	12	26	36
15	F 15. Hälsinge	2	40	34	28	35	23	13	4	9	15
16	F 16. Upplands	3	52	65	66	37	37	30	21	47	60
17	F 17. Blekinge	14	46	55	73	38	30	29	24	43	22
18	F 18. Södertörns	3	45	56	47	33	41	26	19	29	24
19	F 21. Norrbottens flygbaskår	8	22	32	36	32	16	15	34	36	22
Övrig personal		41	396	381	320	304	244	221	142	223	315

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
n a d e				Avförda					Kvarligg till 1949	Antal sjukdagar				Antal sjukdagar per 100 tjänstgöringsdagar	
Oktober	November	December	Summa	Döda	Odugliga till fortsatt krigstjänstg.	Tillf. odugliga till fortsatt krigstjänstg.	Avpolletterade	Dugliga till fortsatt krigstjänstgöring		vid truppen	å militär-sjukhus	å civila sjukhus	Summa		
852	841	591	10 182	9 167	265	358	381	5	119	39 880	37 479	14 173	91 532	3.4	
92	153	146	2 253	1 981	265	—	—	1	13	4 698	6 190	514	11 402	1.3	1
239	218	184	2 564	2 504	—	193	188	2	72	17 780	12 078	8 809	38 667	5.2	2
143	112	99	1 529	1 314	—	122	101	—	42	8 544	8 288	3 532	20 364	6.8	3
74	87	67	1 057	962	—	32	70	1	24	7 042	2 535	4 075	13 652	4.2	4
22	19	18	278	228	—	39	17	1	6	2 194	1 255	1 202	4 651	5.2	5
252	241	118	2 815	2 573	—	117	147	2	21	10 736	10 734	2 256	23 726	3.1	6
90	84	38	956	816	—	61	87	—	14	4 971	3 184	84	8 239	3.7	7
48	47	32	693	655	—	16	27	—	7	1 847	2 769	1 310	5 926	2.4	8
24	19	3	298	270	—	12	17	—	—	1 072	2 110	142	3 324	5.3	9
75	83	31	705	672	—	26	15	2	—	2 471	1 683	609	4 763	2.6	10
15	8	14	163	160	—	2	1	—	—	375	988	111	1 474	2.8	11
269	229	143	2 200	2 109	—	48	46	—	13	6 666	6 477	2 594	17 787	5.0	12
26	29	11	230	232	—	—	—	—	3	870	923	280	2 073	3.4	13
33	33	27	690	598	—	47	44	—	4	2 457	2 977	157	5 591	6.8	14
56	57	22	586	589	—	1	2	—	2	1 411	2 460	1 019	4 890	3.7	15
154	110	83	694	690	—	—	—	—	4	1 928	2 117	1 138	5 183	6.3	16
356	358	329	8 527	3 479	8	—	—	6	124	30 966	33 849	6 991	41 806	2.9	
6	7	6	113	106	8	—	—	—	—	526	277	35	838	0.4	1
193	186	182	1 999	1 977	—	—	—	5	74	19 621	1 813	4 302	25 736	3.9	2
124	121	89	1 064	1 056	—	—	—	1	34	8 028	1 030	2 382	11 440	2.7	3
33	44	52	351	340	—	—	—	—	16	2 791	229	272	3 292	4.5	4
893	1 009	726	8 512	8 276	—	164	75	5	63	30 122	31 113	7 240	68 475	2.2	
55	77	77	753	709	—	32	10	—	8	2 094	3 368	983	6 445	2.3	1
63	69	30	496	467	—	24	8	—	3	2 500	2 220	258	4 978	2.9	2
52	36	30	379	375	—	3	—	—	3	967	1 708	308	2 983	2.0	3
67	33	30	431	424	—	8	3	—	3	1 556	1 459	418	3 433	2.7	4
39	56	24	463	457	—	7	2	—	3	1 713	1 845	799	4 357	2.2	5
43	20	34	270	259	—	3	5	2	3	990	1 490	122	2 602	1.9	6
18	29	55	280	278	—	—	1	—	3	1 493	1 397	867	3 757	2.5	7
42	102	43	606	569	—	30	7	—	2	1 700	2 233	23	3 956	2.3	8
40	43	33	335	332	—	2	1	—	2	1 647	864	297	2 808	1.7	9
25	41	23	353	347	—	1	3	—	3	897	1 285	311	2 493	1.8	10
85	76	46	552	551	—	—	—	—	3	1 720	1 650	524	3 894	3.1	11
66	65	51	621	620	—	—	—	1	1	1 623	1 606	449	3 678	2.8	12
31	54	32	401	385	—	4	7	—	7	1 933	882	182	2 997	2.3	13
20	47	25	330	317	—	15	2	—	1	1 135	1 524	263	2 922	1.7	14
83	41	19	294	288	—	4	2	—	2	528	1 096	131	1 755	1.2	15
103	71	66	655	619	—	24	7	1	7	1 825	2 139	631	4 595	2.5	16
36	50	46	492	504	—	—	1	1	—	2 847	1 733	116	4 696	2.5	17
47	64	23	457	441	—	3	10	—	3	1 462	1 758	36	3 256	2.5	18
28	35	39	347	334	—	9	6	—	6	1 492	856	522	2 870	1.9	19
322	463	360	3 691	3 660	—	—	—	5	67	23 007	1 832	5 538	30 377	2.5	

Tab. 2. Smittsamma könssjukdomar bland manskap vid försvaret år 1948.

(En del fall ha icke föranlett sjukskrivning — jfr. tab. 3.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sjukdom Försvargren	Fast anställt manskap			Summa	Värnpliktigt manskap			Summa	Tillhopa
	Sjuka (smittade) vid installölsen till tjänst- föring	Insjuknade under tjänst- göringstiden. Smittade			Sjuka (smittade) vid installölsen till tjänst- föring	Insjuknade under tjänst- göringstiden. Smittade			
		å	utom			å	utom		
förläggningss- orten	förläggningss- orten								
Dröppel (Gonorrhoea). . . .	—	109	84	193	8	193	189	340	583
Därav									
Armén	—	49	9	58	3	110	51	164	222
Marinen	—	50	55	105	3	63	61	127	232
Flygvapnet	—	10	20	30	2	20	27	49	79
Enkelt veneriskt sår (Ulcus molle)	—	—	2	2	—	—	2	2	4
Därav									
Armén	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Marinen	—	—	2	2	—	—	1	1	3
Flygvapnet	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nyförvärdad syfilis (Syphilis recens)	—	2	2	4	25	10	14	49	53
Därav									
Armén	—	—	—	—	13	5	5	23	23
Marinen	—	2	2	4	10	5	8	23	27
Flygvapnet	—	—	—	—	2	—	1	3	8
Recidiverande syfilis (Sy- philis recidivans)	2	—	—	2	7	—	3	10	12
Därav									
Armén	2	—	—	2	2	—	—	2	4
Marinen	—	—	—	—	4	—	3	7	7
Flygvapnet	—	—	—	—	1	—	—	1	1

Tab. 3. Sjukdomar bland personal vid försvaret år 1948.

Anm. Tabellen avser under året nytillkomna (ej från föregående år kvarliggande) sjukdomsfall.

1	Sjukdomar	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Mauskap				Övrig personal				Totalt
		Ar- mën	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	Ar- mën	Mari- nen	Flyg- vap- net	Summa	
	I. Bildningsfel, medfödda sjukdomar	3	12	4	19	1	1	1	3	22
	II. Akuta infektionssjukdomar	7 865	2 061	1 954	11 880	744	200	400	1 434	13 314
1	Smittkoppor. Variola	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Vattenkoppor. Varicellæ	178	55	42	275	9	1	3	13	288
3	Scharlakansfeber. Scarlatina	73	10	32	115	3	4	8	15	130
4	Mässling. Morbilli	77	10	30	117	3	—	1	4	121
5	Röda hund. Rubella	5	9	2	16	1	—	—	1	17
6	Fläcktyfus. Typhus exanthematicus	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Tarmtyfus. Febris typhoides	1	—	—	1	—	—	—	—	1
8	Paratyfus. Paratyphus	—	1	—	1	1	—	—	1	2
9	Asiatisk kolera. Cholera asiatica	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Inhemsk kolera. Cholera nostras	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Rödsot Dysenteria	—	3	—	3	—	—	—	—	3
12	Stelkramp. Tetanus	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Ros. Erysipelas	10	9	5	24	5	3	1	9	33
14	Sept. lymfåder- och lymfkörtelinflammation. Lymphangitis et lymphadenitis sept.	188	23	25	236	19	3	5	27	265
15	Blodförgiftning. Varfeber. Septichæmia. Pyæmia	24	3	1	28	3	1	—	4	32
16	Ak. ledgångsreumatism. Rheumatismus articul. ac.	68	24	13	105	24	2	4	30	135
17	Halshfluss. Angina tonsillaris	4 009	1 039	1 098	6 146	562	118	328	1 008	7 154
18	Difteri. Diphtheria	3	—	4	7	—	—	—	—	7
19	Påsejuka. Parotitis epidemica	1 016	172	181	1 369	49	9	18	76	1 445
20	Kikhosta. Pertussis	2	1	—	3	—	—	—	—	3
21	Influenta. Influenta epidemica	103	134	26	263	32	59	17	108	371
22	Akut barnförlamning. Poliomyelitis anterior ac.	12	4	2	18	—	1	2	3	21
23	Sömnajuka. Encephalitis lethargica	5	—	1	6	—	1	—	1	7
24	Epid. hjärnhinneinflamm. Mening. cerebrosp. epid.	—	3	—	3	—	—	—	—	3
25	Undulantfeber. Febris undulans	1	—	—	1	—	—	—	—	1
26	Denguefeber. Febris denguis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Dröppel. Gonorrhoea	181	260	64	505	12	7	6	25	530
28	Enkelt vener. sår (med följsjukdomar). Ulcus molle	—	2	—	2	—	—	—	—	2
29	Vaccinationsbesvär	1 799	214	419	2 432	7	—	1	8	2 440
30	Feber av obestämd art. Febricula. Febris ephamera	67	18	9	94	6	23	2	31	125
31	Andra akuta infektionssjukdomar. Aliæ infectiones	44	67	—	111	8	58	4	70	181
	III. Zooparasitära sjukdomar	207	70	59	336	7	2	6	15	351
32	Trikinsjukdom. Trichinosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Masksjukdom. Helminthiasis	26	3	2	31	3	1	3	7	38
34	Skabb. Scabies	179	64	56	299	4	1	3	8	307
35	Andra zooparasitära sjukdomar	2	3	1	6	—	—	—	—	6

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
S j u k d o m a r		Manskap				Övrig personal				Totalt
		Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Summa	
	IV. Kroniska infektionssjukdomar	259	194	43	496	33	17	11	61	557
36 a	Lungtuberkulos. Tuberculosis pulmonum	207	132	35	374	27	11	8	46	420
36 b-i	Tuberkulos i andra organ. Tuberculosis organorum aliorum	23	27	3	53	6	5	3	14	67
37 a	Nyförvärad syfilis. Syphilis recens . .	13	25	4	42	—	—	—	—	42
37 b	Recidiverande syfilis. Syphilis recidivans	14	8	1	23	—	1	—	1	24
38	Andra kroniska infektionssjukdomar . .	2	2	—	4	—	—	—	—	4
	V. Ämnesomsättnings- och blod- sjukdomar	45	15	10	70	25	24	7	56	126
39	Bleksot. Blodbrist. Anæmia.	8	2	4	14	13	14	5	32	46
40	Blodfläcksjuka. Morbus macul. Werlhofii. Purpura	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	Skörbjugg. Scorbutus	—	1	—	1	—	—	—	—	1
42	Blödaresjuka. Hæmophilia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
43	Gikt. Arthritis vera s. urica	2	—	—	2	—	1	—	1	3
44	Sockersjuka. Diabetes mellitus	14	4	4	22	7	4	2	13	35
45	Basedows sjukdom. Morbus Basedowii	11	2	—	13	—	—	—	—	13
46	Andra ämnesomsättnings- och blodsjuk- domar	10	6	2	18	5	5	—	10	28
	VI. Kroniska förgiftningssjukdomar	—	2	—	2	4	4	—	8	10
47	Kronisk alkoholförgiftning. Alcoholismus chron	—	1	—	1	3	3	—	6	7
48	Andra kroniska förgiftningssjukdomar .	—	1	—	1	1	1	—	2	3
49	VII. Sinnessjukdomar . . .	426	379	38	843	33	18	3	54	897
	VIII. Nervsystemets sjukdomar	532	164	79	775	200	116	34	350	1 125
50	Nervinflammation. Neuritis. Polyneuritis	33	2	1	36	9	5	2	16	52
51	Nervsmärta. Neuralgia	139	23	26	188	65	10	6	81	269
52	Perifer förlamning. Paresis. Paralysis .	6	2	3	11	1	—	—	1	12
53	Fallandesot. Epilepsia	25	13	6	44	1	—	—	1	45
54	Nervsvaghet. Neurasthenia	185	84	27	296	82	58	14	154	450
55	Ryggmärgsinflammation. Myelitis . .	1	—	—	1	—	—	1	1	2
56	Hjärnhinneinflammation. Meningitis cere- bri	10	5	—	15	1	—	1	2	17
57	Hjärnblödning. Hæmorrhagia cerebri .	1	—	—	1	4	4	1	9	10
58	Andra sjukdomar i nervsystemet . . .	132	35	16	183	37	39	9	85	268
	IX. Ögonsjukdomar	264	55	35	354	53	14	17	84	438
59 a-c	Conjunctivitis catarrhalis, phlyctenulosa, trachomatosa	160	17	17	194	25	7	8	40	234
60	Keratitis	13	7	3	23	6	—	1	7	30
61	Iritis	3	2	2	7	4	—	1	5	12
62	Panophthalmitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
63	Refraktionsanomalier	3	6	2	11	—	1	—	1	12
64	Andra ögonsjukdomar	85	23	11	119	18	6	7	31	150
	X. Öronsjukdomar	704	195	120	1 019	70	15	26	111	1 130
65	Inflammation eller böld i hörselgången. Otitis ext. diffusa. Furunc. meatus auditorii	226	34	18	278	34	3	6	43	321

TAB. 3 (forts.). SJUKDOMAR BLAND PERSONAL VID FÖRSVARET ÅR 1948. 33

1	Sjukdomar	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Manskap				Övrig personal				Totalt
		Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Summa	
66 a	Varig inflammation i mellanörat. Otitis media purulenta	141	27	29	197	9	3	4	16	213
66 b-c	Varig inflammation i mellanörat med komplik. åt omg. delar. Mastoiditis etc.	315	125	68	508	24	6	13	43	551
67	Andra öronsjukdomar	22	9	5	36	3	3	3	9	45
	XI. Cirkulationsorganens sjukdomar	328	83	39	450	107	35	26	168	618
68	Inflammation i hjärtsäcken. Pericarditis	1	4	—	5	—	—	—	—	5
69	Inflammation i hjärtat. Myocarditis. Endocarditis	30	8	8	46	14	2	8	24	70
70	Organiskt hjärtfel. Vitium organicum cordis.	42	15	4	61	10	1	2	13	74
71	Hjärtförstoring. Hypertrophia cordis	7	1	1	9	—	—	1	1	10
72	Nervös hjärtsjukdom. Neurosis cordis	34	12	4	50	11	2	—	13	63
73	Ak. svaghetsillat. hos hjärtat. Insufficiencia cordis ac.	14	—	—	14	6	2	6	14	28
74	Blodåderbräck. Varix	149	31	21	201	31	12	6	49	250
75	Blodåderinflammation. Phlebitis. Periphlebitis	6	1	—	7	1	1	—	2	9
76	Blodpropp. Thrombosis. Embolia	2	1	—	3	4	4	1	9	12
77	Andra sjukdomar i cirkulationsorganen	43	10	1	54	30	11	2	43	97
	XII. Andningsorganens sjukdomar	13 640	1 633	1 925	17 198	3 476	899	1 353	5 728	22 926
78	Sjukdomar i näsan och dess bihålor	660	157	144	961	186	76	80	342	1 803
79	Strupkatarr. Laryngitis. Tracheitis	512	207	16	735	120	129	12	261	996
80	Ödem i struphuvudet. Oedema laryngis, Oedema glottidis	1	—	—	1	—	—	—	—	1
81	Akut och kronisk luftvägsskatarr. Bronchitis acuta et chr.	7 286	274	515	8 075	1 763	123	209	2 095	10 170
82	Astma. Astma bronchiale	96	22	44	162	13	13	5	31	193
83	Lungemfysem. Emphysema pulm.	2	—	—	2	—	—	—	—	2
84	Lungblödning. Hämorrhagia pulm.	1	1	—	2	—	—	—	—	2
85	Katarral lunginflamm. Bronchopneum. Pneum. lob.	331	108	37	476	25	10	7	42	518
86	Krupös lunginflamm. Pneumonia croup. s. lob.	22	34	8	64	2	1	3	6	70
87	Lungsäcksinflammation. Pleuritis.	44	29	13	86	8	—	2	10	96
88	Andra sjukdomar i andningsorganen	4 685	801	1 148	6 634	1 359	547	1 035	2 941	9 575
	XIII. Matsmältningsorganens sjukdomar	7 247	1 975	1 847	11 069	1 260	1 005	1 072	3 337	14 406
89	Inflammation i mun och tunga. Stomatitis. Glossitis	266	17	31	314	82	12	13	107	421
90	Inflammation i svalg, matstrupe. Pharyngit. Oesophagit.	3 185	943	842	4 970	334	539	614	1 487	6 457
	Magkatarr. Gastritis.									
91 a	a. Akut. G. acuta	794	230	129	1 153	200	90	71	361	1 514
91 b	b. Kronisk. G. chronica	30	21	2	53	7	3	—	10	63
92	Funktionell magsäckssjukdom. Neurosis ventriculi	12	1	—	13	4	—	—	4	17
93	Magsår. Ulcus ventriculi. U. duodeni	221	84	32	337	87	36	24	147	484
94	Utvidgning av magsäcken. Dilatatio ventriculi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
95	Mag-tarmkatarr. Gastro-enteritis	1 014	203	235	1 452	241	37	115	393	1 845
96	Tarmkatarr. Enteritis	939	214	375	1 528	166	209	193	568	2 096

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sjukdomar	Manskap				Övrig personal				Totalt
	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Summa	
97 Blindtarmsinflammation. Appendicitis	329	105	100	534	48	19	18	85	619
98 Tarmhinder. Tarmvred. Ileus. Volvulus. Invaginatio	—	2	7	9	3	2	1	6	15
99 Bräck. Hernia	213	64	25	302	18	10	2	30	332
100 Förstopning. Obstipatio	11	5	2	18	4	5	2	11	29
101 Inflammation kring ändtarm. Periproct- titis. Fistula ani	16	1	4	21	4	2	—	6	27
102 Ändtarmsspricka, -kontraktur. Fissura, contract. ani	15	1	3	19	2	1	—	3	22
103 Bukhinneinflammation. Peritonitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
104 Gulsot. Icterus catarrhalis	109	54	36	199	29	16	5	50	249
105 Gallsten. Cholelithiasis	4	2	1	7	19	7	5	31	38
106 Andrasjukdomar i matsmältningsorganen	89	28	23	140	12	17	9	38	178
XIV. Urin- och könsorganens sjuk- domar	502	181	85	768	133	83	59	275	1 043
107- Njurinflammation, akut och kronisk.									
108 Nephritis acuta et chr.	70	32	11	113	9	5	7	21	134
109 Njursten. Lithiasis renalis	23	13	2	38	27	16	13	56	94
110 Äggviteurin. Albuminuria	157	16	19	192	7	1	2	10	202
111 Katarral inflammation i urinblåsan. Cy- stitis	38	12	13	63	32	11	11	54	117
112 Funktionell blåssjukdom. Neurosis vesicae urin. Enuresis noct.	31	22	1	54	2	—	—	2	56
113 Blåskörtelinflamm. Prostatitis. Abscessus prostaticus	6	5	—	11	1	6	1	8	19
114 Urinrörsförträngning. Strictura urethrae Förträngning av förhud. Phimos. Para- phimos	7	—	—	7	—	—	1	1	8
115 Förträngning av förhud. Phimos. Para- phimos	32	17	11	60	1	—	1	2	62
116 Testikelinflammation. Epididymitis. Or- chitis	54	24	12	90	10	6	2	18	108
117 Vattenbräck. Pungsvullnad. Hydrocele. Hæmatocele	19	11	3	33	—	2	—	2	35
118 Pungåderbräck. Varicocele	37	10	7	54	1	—	1	2	56
119 Andra sjukdomar i urin- och könsorganen	28	19	6	53	43	36	20	99	152
XV. Rörelseorganens och bensyste- mets sjukdomar	3 512	361	304	4 177	404	145	137	686	4 863
120 Muskelinflammation, akut och kronisk. Muskelreumatism. Myitis ac. et chr. Rheumatismus musculi	410	51	46	507	103	67	32	202	709
121 Inflammation i senskida. Tendovaginitis Senknuta Ganglion	1 096	37	36	1 169	34	5	16	55	1 224
122 Senknuta Ganglion	26	8	9	43	4	1	2	7	50
123 Inflammation i slemhäls. Bursitis. Hy- groma	55	17	12	84	2	1	1	4	88
124 Falsk ledställning. Scoliosis. Genu val- gum. Pes varus etc.	231	47	42	320	21	9	17	47	367
125 Ledstyvhet. Ankylosis	53	6	6	65	15	1	—	16	81
126 Inflammation i ledgång. Synovitis. Arth- ritis	274	42	25	341	28	9	7	44	385
127 Kronisk ledgångsreumatism. Rheumatia- mus art. chr.	35	16	8	59	5	5	—	10	69
128 Ledmus. Mus artic. Corpus mobile in artic. Ben- o. benmärgsinflammation. Osteitis. Osteomyelitis	31	12	10	53	1	—	1	2	55
129 Ben- o. benmärgsinflammation. Osteitis. Osteomyelitis	26	6	2	34	6	2	—	8	42
130 Benhinneinflammation. Periostitis	88	7	3	98	1	3	—	4	102

TAB. 3 (forts.). SJUKDOMAR BLAND PERSONAL VID FÖRSVARET ÅR 1948. 35

1		2		8		4		5		6		7		8		9		10	
Sjukdomar		Manskap				Övrig personal				Totalt									
		Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Summa										
131	Fotödem. Oedema pedis	50	5	—	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55
132	Marschsvulst. Syndesmitis metatarsae	50	—	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50
133	Ansträngningsperiostit. Periostitis tibiae ab exercit.	296	3	15	314	16	—	—	—	—	—	2	18	—	—	—	—	—	332
134	Andra sjukdomar i rörelseorganen och bensystemet	791	104	90	985	168	42	59	269	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 254
XVI. Hudsjukdomar och sjukdomar i bindväven		2 160	433	339	2 932	226	77	80	383	3 315									
135	Erythema multiforme et nodosum	11	2	1	14	1	3	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
136	Urticaria	58	16	17	91	8	2	8	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	109
137	Herpes zoster	34	8	8	50	7	5	2	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64
138	Psoriasis	31	14	5	50	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51
139	Eczema	331	73	50	454	62	16	22	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	554
140	Impetigo. Ecthyma	182	21	19	222	11	5	10	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	248
141	Favus	11	—	—	11	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
142	Herpes tonsurans, Syccosis	3	—	—	3	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
143	Nageltrång. Unguis incarn.	141	20	28	189	4	7	3	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	203
144	Bindvävsinflammation. Bulnad. Phleg- mone. Abcessus	232	23	28	283	25	5	7	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	320
145	Böld. Furunculus. Carbunculus	930	198	162	1 290	83	26	26	135	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 425
146	Rötsår. Ulcus	12	3	1	16	3	2	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
147	Brand. Gangræna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
148	Andra sjukdomar i hud och bindväv	184	55	20	259	18	6	2	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	285
149	XVII. Svulster	45	14	3	62	27	17	6	50	112									
XVIII. Genom våld och olycks- händelse uppkomna skador samt akuta förgiftningar		8 665	1 151	1 269	11 085	1 011	208	315	1 534	12 619									
150	Muskel-, senbristning, sensträckning	545	87	167	799	90	9	33	132	—	—	—	—	—	—	—	—	—	931
151	Ledrickning	2 322	294	339	2 955	208	50	83	341	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 296
152	Luxation	114	27	18	159	14	1	5	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	179
153	Benbrott	442	133	83	658	91	26	32	149	—	—	—	—	—	—	—	—	—	807
154	Stöt och krossning. Krossår	3 143	276	339	3 808	373	50	75	498	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 306
155	Sår av skarpt eller spetsigt vapen	500	104	129	733	110	36	55	201	—	—	—	—	—	—	—	—	—	934
	Skottsår.																		
156 a	a. Enkelt. Skottsår i mjukdelar	122	13	4	139	8	1	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	148
156 b	b. Komplic. Skottfraktur	13	9	4	26	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
156 c	c. Inträngande	12	—	3	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
157	Skoskav, skavsår (skidbindning e. d.)	669	37	40	746	10	2	8	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	766
158	Ridsår	8	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
	Skada av förbränning eller explosion.																		
159 a	1:a gradens förbränning	29	18	3	50	12	3	1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66
159 b,c	2:a och 3:e gradens förbränning	30	19	7	56	12	5	3	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76
160	Kylskada	28	6	2	36	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
161	Solstyg. Värmeslag	6	—	—	6	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
162	Akut förgiftning	44	23	14	81	12	3	5	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101
163	Andra skador	630	105	66	801	61	21	15	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	898
164	Självmod. Självmodsförsök	8	—	1	9	5	1	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
165	Sjukdom av obestämd art	92	129	20	241	19	225	45	289	530									
166	Observationspatienter	2 469	1 025	339	3 833	419	332	93	844	4 677									
Summa		48 966	10 132	8 512	67 610	8 252	3 527	3 691	15 470	83 080									

Tab. 4. Sjukdomar vid olika

Anm. Tabellen avser under året nyttillkomna (ej

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Förband		I	II. Akuta infektionssjukdomar									III. Zooparasitära sjukd.	
		Bildningsfel och medfödda sjukdomar	Scharlaksfeber. <i>Scarlatina</i>	Mässling. <i>Morbilli</i>	Röda hund. <i>Rubella</i>	Angina tonsillaris	Halstuss.	Påssjuka. <i>Parotitis epidemica</i>	Influensa. <i>Influenza epidemica</i>	(med följdsjukdomar)	Vaccinationsbesvär	Andra akuta infektionssjukdomar	Skabb. <i>Scabies</i> .
Manskap		3	48	102	5	4 009	1 016	103	181	1799	603	179	28
I. Militärömrådet		—	13	7	—	671	114	24	20	273	120	81	5
1	Norra skånska infanterireg.	—	1	—	—	51	2	—	4	17	13	11	—
2	Södra „	—	2	—	—	84	—	5	1	39	14	12	—
3	Kronobergs regemente . .	—	1	2	—	95	48	2	—	64	12	—	—
4	Norra Smålands reg. . . .	—	2	—	—	43	28	—	—	17	11	—	—
5	Skånska kavallerireg. . . .	—	—	1	—	76	4	3	3	11	7	—	—
6	Skånska pansarreg.	—	—	1	—	59	13	—	3	11	5	—	—
7	Wendes artilleriregemente .	—	1	—	—	80	1	3	2	17	21	1	—
8	Smålands artillerireg. . . .	—	—	—	—	58	4	3	4	33	14	6	5
9	Skånska luftvärnskåren . . .	—	1	1	—	37	—	8	1	9	9	1	—
10	Göta ingenjörkår	—	4	—	—	43	6	—	1	26	12	—	—
11	Skånska trängkåren	—	1	2	—	18	7	—	—	29	1	—	—
12	Artilleriskjutskolan	—	—	—	—	27	1	—	1	—	1	—	—
II. Militärömrådet		—	8	5	—	624	141	10	33	433	68	42	2
1	Jämtlands fältjägarreg. . . .	—	—	1	—	308	34	—	4	145	6	—	—
2	Hälsinge regemente	—	—	—	—	66	5	—	5	23	14	4	—
3	Västernorrlands regemente .	—	7	—	—	43	10	—	4	67	8	—	—
4	Norrlands artillerireg. . . .	—	1	4	—	49	74	—	18	76	8	22	—
5	Sundsvalls luftvärnskår . . .	—	—	—	—	39	13	10	—	25	2	—	—
6	Norrlands trängkår	—	—	—	—	119	5	—	2	97	30	16	2
III. Militärömrådet		2	3	35	—	797	266	30	12	458	104	24	3
1	Älvsborgs regemente	—	—	1	—	84	53	1	2	48	15	2	—
2	Hallands „	—	—	—	—	61	6	—	—	44	17	6	1
3	Bohusläns „	—	—	7	—	221	41	1	2	118	5	12	2
4	Livregementets husarer . . .	—	3	—	—	60	45	1	—	30	15	1	—
5	Skaraborgs pansarreg. . . .	1	—	15	—	101	54	—	5	95	18	3	—
6	Göta artilleriregemente . . .	—	—	9	—	124	45	—	—	41	14	—	—
7	Karlsborgs luftvärnsreg. . .	—	—	1	—	61	10	20	—	51	5	—	—
8	Göteborgs luftvärnsreg. . . .	1	—	—	—	10	8	1	—	3	4	—	—
9	Göta trängkår	—	—	2	—	67	4	6	3	23	10	—	—
10	Andra intendenturkomp. . . .	—	—	—	—	8	—	—	—	5	1	—	—
IV. Militärömrådet		1	22	20	2	1 055	188	10	86	375	147	54	2
1	Svea livgarde	1	1	3	—	129	24	5	22	51	25	2	1
2	Livgrenadjärregementet . . .	—	—	—	—	30	12	—	5	21	8	3	—
3	Upplands regemente	—	2	1	—	82	23	1	5	26	11	—	—
4	Livregementet till häst . . .	—	2	2	—	65	38	1	14	29	3	15	—
5	Göta pansarlivgarde	—	—	1	—	56	7	2	2	8	7	—	—

förband inom försvaret år 1948.

från föregående år kvarliggande) sjukdomsfall.

18	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
IV. Kroniska infektionssjukd.			V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII. Andningsorganens sjukd.			XIII. Mat- och smält- ningsorgan. sjukd.			
Lungtuberkulos. <i>Tuberculosis pulmonum</i>			Andra kroniska infektionssjukdomar	Ämnesomsättnings- och blodsjukdomar	Kron. förgiftningssjukd.	Sinnessjukdomar	Nervsystemets sjukdomar	Ögonsjukdomar	Öronsjukdomar	Cirkulationsorganens sjukdomar	Kat. lunginflamm. <i>Bronchopneumonia. Pneum. lobul.</i>	Krupps lunginflammation. <i>Pneumonia crepans aet. lob.</i>	Andra sjukdomar i andningsorganen	Blindtarmsinflammation. <i>Appendicitis</i>	Bräck. <i>Hernia.</i>	Andra sjukdomar i matsmältningssystemet
207	23	29	45	—	426	532	264	704	328	331	22	13 287	329	213	6 705	
37	5	4	13	—	88	97	74	126	85	81	2	2 000	56	37	1 124	
2	—	—	2	—	11	4	7	27	7	—	1	317	10	4	65	
4	—	—	1	—	10	24	41	19	14	3	—	313	8	2	76	
—	—	—	2	—	17	3	7	4	5	2	—	178	7	2	208	
2	—	—	1	—	2	8	1	6	3	18	—	196	1	11	30	
2	—	—	—	—	3	5	—	17	4	1	—	155	4	2	33	
2	—	—	—	—	6	2	—	9	3	2	—	156	2	1	36	
5	4	1	2	—	9	9	2	7	3	2	—	13	2	3	20	
6	—	1	2	—	1	24	2	2	15	13	—	306	6	2	66	
10	—	—	2	—	2	5	1	10	10	2	—	76	5	—	80	
6	1	—	1	—	22	9	2	19	5	34	1	268	6	6	40	
—	—	—	—	—	5	8	6	6	10	3	—	99	5	4	270	
—	—	—	—	—	2	1	—	—	6	1	—	22	—	—	12	
19	6	1	4	—	16	70	48	115	41	58	3	1 960	43	27	596	
13	2	—	1	—	5	34	25	12	11	6	—	277	7	6	108	
2	—	1	1	—	2	4	11	19	4	11	1	403	6	6	203	
2	1	—	2	—	—	26	2	4	8	1	—	284	5	2	55	
1	—	—	—	—	6	1	—	57	9	5	2	244	7	5	45	
1	3	—	—	—	3	5	9	21	8	33	—	111	8	3	37	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	641	10	5	148	
27	2	9	10	—	111	58	52	137	58	64	3	2 088	58	38	2 528	
8	—	—	3	—	21	5	9	12	8	6	1	257	17	8	94	
3	—	1	1	—	4	11	4	12	2	6	—	121	3	6	527	
7	—	—	2	—	33	24	5	30	10	10	2	178	6	2	519	
—	1	—	1	—	—	—	4	18	9	9	—	136	2	3	267	
1	—	7	—	—	10	2	7	7	13	10	—	277	10	4	478	
—	—	—	—	—	11	7	11	40	6	14	—	429	9	7	181	
1	—	—	—	—	1	1	5	7	2	3	—	278	5	3	49	
1	—	—	—	—	5	3	2	2	2	2	—	295	—	2	61	
6	—	1	3	—	26	5	5	8	6	4	—	37	6	3	345	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	30	—	—	7	
69	9	10	14	—	132	205	54	152	81	65	11	4 050	88	57	1 424	
11	—	2	2	—	—	54	8	20	12	4	—	816	6	9	182	
9	2	—	3	—	10	10	5	18	7	6	1	298	5	1	78	
4	—	—	3	—	41	8	6	19	16	4	—	284	10	5	64	
2	—	—	3	—	2	6	1	7	3	3	—	201	2	6	69	
3	—	—	1	—	4	5	2	5	—	3	—	72	8	1	42	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	I	II. Akuta infektionssjukdomar									III. Zooparasitära sjukd.		
Förband	Bildningsfel och medfödda sjukdomar	Scharlaksfeber. <i>Scarlatina</i>	Mässling. <i>Morbilli</i>	Röda hund. <i>Rubeola</i> .	Angina tonsillaris	Halsfluss. <i>epidemica</i>	Påsjuka. <i>Parotitis epidemica</i>	Inflyensa. <i>Infuenza epidemica</i>	Dröppel. <i>Gonorrhoea</i> (med följsjukdomar)	Vaccinationsbesvär	Andra akuta infektionssjukdomar	Skabb. <i>Scabies</i> .	Andra zooparasitära sjukdomar
6 Södermanlands pansarreg.	—	2	—	—	59	10	—	5	18	16	—	1	
7 Svea artilleriregemente	—	3	10	—	49	5	—	2	46	5	7	—	
8 Östgöta luftvärnsreg.	—	—	—	—	90	15	—	4	71	12	2	—	
9 Stockholms	—	—	1	—	94	8	—	15	17	11	8	—	
10 Svea ingenjörkår	—	2	—	1	91	3	—	—	8	—	5	—	
11 Signalregementet	—	—	—	—	48	6	—	3	14	10	5	—	
12 Svea trängkår	—	—	1	1	83	6	—	7	37	11	1	—	
13 Första intendenturkomp.	—	—	—	—	6	—	1	—	8	1	1	—	
14 Krigsskolan	—	1	—	—	39	—	—	—	3	11	2	—	
15 Arméns underofficersskola	—	—	—	—	26	1	—	1	—	8	—	—	
16 Infanteriskjutskolan	—	2	1	—	96	30	—	1	15	7	3	—	
17 Ridskolan	—	7	—	—	9	—	—	—	—	1	—	—	
V. Militärömrådet	—	2	9	3	302	134	2	14	99	62	8	3	
1 Värmlands regemente	—	—	—	—	74	27	—	—	27	12	3	3	
2 Livregementets grenadjärer	—	—	—	—	106	34	1	2	31	13	—	—	
3 Dalregementet	—	—	2	—	61	34	—	6	6	12	—	—	
4 Bergslagens art.-reg.	—	—	4	2	37	32	1	5	33	23	—	—	
5 Göta trängkårkomp. i Nora	—	2	3	1	24	7	—	1	2	2	5	—	
VI. Militärömrådet	—	—	25	—	487	146	27	11	123	87	17	11	
1 Norrbottens regemente	—	—	3	—	59	12	—	3	15	12	1	5	
2 Västerbottens regemente	—	—	8	—	84	1	1	—	19	3	2	—	
3 Norrlands dragonregemente	—	—	6	—	57	16	—	1	16	43	—	1	
4 Norrbottens artillerireg.	—	—	5	—	57	2	—	—	5	1	3	—	
5 Bodens artilleriregemente	—	—	3	—	59	21	—	1	17	7	—	3	
6 Luleå luftvärnskår	—	—	—	—	33	20	17	—	12	3	9	2	
7 Bodens ingenjörkår	—	—	—	—	28	25	9	5	8	6	1	—	
8 Signalreg.komp. i Boden	—	—	—	—	18	—	—	1	1	—	—	—	
9 Tredje intendenturkomp.	—	—	—	—	25	2	—	—	6	1	1	—	
10 Arméns jägarskola	—	—	—	—	67	47	—	—	24	11	—	—	
VII. Militärömrådet	—	—	1	—	73	27	—	5	38	15	3	2	
1 Gotlands infanteriregemente	—	—	—	—	39	16	—	2	32	11	—	2	
2 Gotlands artillerireg.	—	—	1	—	34	11	—	3	6	4	3	—	
Marinen	12	10	10	9	1039	172	134	260	214	213	64	6	
1 Flottans fartyg	—	—	—	1	336	33	36	111	—	28	8	5	
2 Flottan i övrigt	9	1	7	2	203	63	8	123	52	49	27	1	
3 Stockholm	8	1	6	2	71	25	7	102	10	19	26	1	
4 Karlskrona	1	—	1	—	107	37	—	13	35	27	1	—	
5 Göteborg	—	—	—	—	25	1	1	8	7	3	—	—	
6 Kustartilleriet	3	8	3	6	217	49	87	12	75	94	9	—	
7 Vaxholm	1	—	2	—	67	1	61	3	18	11	—	—	
8 Karlskrona	2	7	—	5	50	14	4	1	32	16	2	—	

18	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28		
IV. Kroniska infektionssjukd.			V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII. Andningsorganens sjukd.			XIII. Mat-smält-ningsorgan. sjukd.				
Lungtuberkulos. <i>Tuber-culosis pulmonum</i>			Andra kroniska infek-tionsjukdomar	Ämnesom-sättnings- och blodsjukdomar	Kron. förgiftningsjukd.	Sinnessjukdomar	Nervsystemets sjukdomar	Ögonsjukdomar	Öronsjukdomar	Cirkulationsorganens sjukdomar.	Kat. lunginflamm. <i>Broncho-pneumonia. Pneum. lobul.</i>	Krupus lunginflammation. <i>Pneumonia erysiposa sine lob.</i>	Andra sjukdomar i andningsorganen	Blindtarmsinflammation. <i>Appendicitis</i>	Bräck. <i>Hernia.</i>	Andra sjukdomar i mat-smält-ningsorganen	
4	1	2	1	—	28	2	3	6	2	—	2	241	3	2	21	6	
16	2	3	—	—	19	7	5	10	1	5	—	52	6	2	308	7	
3	—	—	—	—	3	3	1	9	9	—	4	384	8	2	83	8	
6	1	—	—	—	1	33	8	12	5	6	—	293	8	4	104	9	
1	—	2	—	—	1	17	3	10	2	—	—	281	6	8	67	10	
5	—	—	—	—	11	13	2	6	3	—	6	250	5	2	50	11	
—	—	—	1	—	3	8	5	10	5	—	1	323	7	4	113	12	
3	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	65	—	—	15	13	
1	—	—	—	—	—	3	1	4	2	—	—	137	5	—	132	14	
—	1	—	—	—	—	7	—	2	1	2	—	212	4	1	59	15	
—	—	1	—	—	8	28	3	10	12	21	—	136	5	10	33	16	
—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	5	—	—	4	17	
8	—	2	—	—	30	28	10	40	12	22	—	858	27	13	347		
2	—	—	—	—	12	3	1	13	4	18	—	235	7	6	178	1	
—	—	—	—	—	—	7	5	18	—	1	—	138	4	2	48	2	
1	—	1	—	—	1	18	3	3	3	1	—	237	5	4	71	3	
5	—	1	—	—	17	—	1	4	3	2	—	188	8	1	40	4	
—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	60	3	—	10	5	
32	—	3	1	—	27	64	21	101	87	37	3	1899	40	39	607		
13	—	—	—	—	—	28	4	28	6	7	—	390	7	9	112	1	
—	—	—	—	—	1	5	5	16	4	3	—	392	2	8	53	2	
7	—	1	—	—	8	—	6	12	6	15	—	55	11	7	185	3	
2	—	—	—	—	—	3	1	9	1	—	3	283	2	4	25	4	
2	—	—	1	—	2	8	2	5	3	—	—	263	5	2	54	5	
2	—	—	—	—	15	7	—	6	—	2	—	139	2	1	54	6	
4	—	2	—	—	1	—	1	8	5	7	—	84	2	1	64	7	
1	—	—	—	—	—	10	1	2	—	3	—	74	—	1	7	8	
—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	—	—	58	—	—	14	9	
1	—	—	—	—	—	—	—	12	11	—	—	161	9	6	39	10	
15	1	—	3	—	22	10	5	33	14	4	—	383	17	2	79		
11	—	—	3	—	17	2	5	24	9	2	—	240	15	1	53	1	
4	1	—	—	—	5	8	—	9	5	2	—	143	2	1	26	2	
132	27	35	15	2	379	164	55	195	83	108	34	1491	105	64	1806		
7	2	2	3	—	19	26	4	31	12	27	3	354	25	14	327	1	
70	5	25	1	1	152	45	21	78	33	37	6	266	33	23	498	2	
56	1	13	1	1	94	25	10	38	13	5	6	58	16	11	374	3	
11	4	6	—	—	48	13	9	38	17	27	—	151	12	12	79	4	
3	—	6	—	—	10	7	2	2	3	5	—	57	5	—	45	5	
36	2	2	9	—	62	76	21	36	28	15	2	475	29	19	529	6	
36	—	1	2	—	43	38	12	8	17	5	—	94	7	7	194	7	
—	2	—	3	—	17	10	7	9	6	5	2	46	4	9		8	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	I	II. Akuta infektionssjukdomar									III. Zooparasitära sjukd.	
Förband	Bildningsfel och medfödda sjukdomar	Scharlakansfeber. <i>Scarlatina</i>	Mässling. <i>Morbilli</i>	Röda hund. <i>Rubeola</i>	Halshuss. <i>Angina tonsillaris</i>	Påssjuka. <i>Purpura epidemica</i>	Influensa. <i>Influenza epidemica</i>	Dröppel. <i>Gonorrhoea</i> (med följsjukdomar)	Vaccinationsbesvär	Andra akuta infektionssjukdomar	Skabb. <i>Scabies</i>	Andra zooparasitära sjukdomar
9 Färösund	—	1	1	—	22	31	4	1	5	53	3	—
10 Älvsborg	—	—	—	1	42	3	18	2	18	11	—	—
11 Hemsö	—	—	—	—	36	—	—	5	2	3	4	—
12 Skolor	—	1	—	—	283	27	3	14	87	42	20	—
13 Sjökrigsskolan	—	—	—	—	24	—	—	—	4	7	4	—
14 Marinens underoffskola	—	—	—	—	87	3	3	11	18	5	5	—
15 Flottans sjömansskola	—	1	—	—	86	22	—	—	30	14	—	—
16 , värnpliksskola	—	—	—	—	86	2	—	3	35	16	11	—
Flygvapnet	4	32	30	2	1 098	181	26	64	419	102	56	8
1 F 1. Västmanlands flygf.	1	6	7	1	94	53	8	1	32	14	1	—
2 F 2. Roslagens ,	1	—	—	—	56	3	—	6	14	7	—	—
3 F 3. Östgöta ,	—	—	—	—	48	2	—	2	20	2	—	—
4 F 4. Jämtlands ,	—	—	—	—	65	13	8	4	28	6	3	—
5 F 5. Krigsflygskolan	—	1	5	—	143	1	5	3	6	12	3	1
6 F 6. Västgöta flygfötlilj	—	—	12	—	23	8	1	2	40	5	—	—
7 F 7. Skaraborgs ,	—	21	—	1	69	7	1	1	23	1	—	—
8 F 8. Svea ,	—	—	—	—	25	8	—	12	32	3	2	—
9 F 9. Göta ,	—	—	—	—	104	5	—	1	21	6	—	—
10 F 10. Skånska ,	—	—	2	—	73	4	—	2	11	4	—	2
11 F 11. Södermanl. ,	1	1	—	—	71	6	6	3	14	9	—	—
12 F 12. Kalmar ,	—	2	2	—	82	1	—	2	24	1	8	—
13 F 13. Bråvalla ,	—	—	—	—	44	17	—	1	19	1	—	—
14 F 14. Hallands ,	—	—	—	—	36	5	—	—	16	5	—	—
15 F 15. Hälsinge ,	—	—	—	—	30	16	—	1	24	2	16	—
16 F 16. Upplands ,	1	1	2	—	62	8	—	5	20	10	1	—
17 F 17. Blekinge ,	—	—	—	—	10	16	1	1	30	1	—	—
18 F 18. Södertörns ,	—	—	—	—	52	3	—	15	23	12	12	—
19 F 21. Norrbottens flygbask.	—	—	—	—	11	5	1	2	22	1	10	—
Övrig personal	3	15	4	1	1 008	76	108	25	8	189	8	7
1 <i>Armén</i>	1	3	3	1	562	49	32	12	7	75	4	3
2 I. Milo	—	—	1	—	82	7	10	1	—	6	1	—
3 II. ,	—	3	—	1	98	6	6	3	—	11	—	—
4 III. ,	—	—	—	—	88	8	6	—	—	22	1	—
5 IV. ,	—	—	2	—	143	19	2	4	2	26	1	3
6 V. ,	—	—	—	—	74	1	1	3	—	—	—	—
7 VI. ,	—	—	—	—	66	8	7	1	5	9	1	—
8 VII. ,	1	—	—	—	11	—	—	—	—	1	—	—
9 <i>Marinen</i>	1	4	—	—	118	9	59	7	—	93	1	1
10 Flottans fartyg	1	—	—	—	13	—	3	2	—	3	—	—
11 Flottan i övrigt	—	—	—	—	31	3	5	1	—	28	—	1
12 Kustartilleriet	—	4	—	—	56	5	51	—	—	62	—	—
13 Skolor	—	—	—	—	18	1	—	4	—	—	1	—
14 <i>Flygvapnet</i>	1	8	1	—	328	18	17	6	1	21	3	3

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
IV. Kroniska infektionssjukd.	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII. Andnings- organens sjukd.	XIII. Matsmält- ningsorgan. sjukd.						
Lungtuberkulos. <i>Tuber- culosis pulmonum</i>	Tuberkulos i andra organ. <i>Tuberculi sit organ. aliorum</i>	Andra kroniska infek- tionsjukdomar	Ämnesomsättnings- och blodsjukdomar	Kron. förgiftningssjukd.	Sinnessjukdomar	Nervsystemets sjukdomar	Ögonsjukdomar	Öronsjukdomar	Cirkulationsorganens sjukdomar	Kat. lunginflamm. <i>Broncho- pneumonia. Pneum. lobul.</i>	Krupps lunginflammation. <i>Pneumonia crupiosa sine lob.</i>	Andra sjukdomar i andningsorganen	Blindtarmsinflammation. <i>Appendicitis</i>	Bräck. <i>Hernia</i>	Andra sjukdomar i mat- smältningsorganen
—	—	1	2	—	—	1	—	3	—	2	—	30	6	—	50
—	—	—	—	—	—	—	—	15	5	3	—	259	10	3	99
—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	46	2	—	5
19	18	6	2	1	146	17	9	50	10	29	23	396	18	8	452
—	—	—	—	—	1	5	2	7	2	14	—	16	5	1	62
6	16	4	—	—	94	3	—	8	—	5	—	52	5	1	252
2	—	—	—	1	—	2	11	—	—	—	23	192	6	—	15
11	2	2	2	—	51	7	5	24	8	10	—	136	2	6	123
85	8	5	10	—	38	79	35	120	39	87	8	1 880	100	25	1 722
3	—	—	1	—	3	3	5	16	4	1	—	33	11	4	243
5	—	1	1	—	6	12	2	4	4	3	—	40	5	—	136
—	—	—	—	—	—	2	—	5	—	3	—	114	3	—	44
—	—	—	—	—	5	—	—	9	—	1	—	99	5	—	108
1	—	—	—	—	1	3	2	9	2	—	5	60	12	2	48
—	—	—	—	—	—	2	2	4	—	1	—	64	4	1	29
—	—	—	—	—	—	9	1	5	2	—	2	41	8	3	10
9	1	2	—	—	9	10	2	3	4	—	—	23	2	1	305
—	—	—	—	—	—	4	2	2	1	2	—	8	3	1	91
1	—	—	1	—	1	2	2	5	—	4	—	103	7	—	48
1	—	—	—	—	2	3	2	11	—	2	—	172	4	1	87
—	—	1	—	—	—	—	1	4	—	1	—	285	—	1	22
—	—	—	—	—	1	7	2	2	5	1	1	117	3	2	67
2	1	—	—	—	—	5	1	5	1	9	—	28	5	1	105
9	1	—	2	—	—	4	1	1	2	1	—	62	2	1	42
—	—	1	1	—	5	3	5	16	5	5	—	222	11	3	100
2	—	—	2	—	—	1	—	2	—	2	—	284	5	2	59
1	—	—	1	—	5	—	3	10	3	1	—	38	6	2	145
1	—	—	1	—	—	9	—	2	6	—	—	87	4	—	33
46	14	1	56	8	54	350	84	111	168	42	6	5 680	85	80	3 222
27	6	—	25	4	33	200	53	70	107	25	2	3 449	48	18	1 194
2	2	—	3	1	6	41	17	15	14	3	—	539	6	4	175
4	1	—	2	2	3	27	4	9	12	1	—	391	6	3	95
3	1	—	10	—	12	15	7	10	14	5	—	338	14	2	332
11	1	—	7	1	5	72	20	25	48	13	2	1 434	16	4	371
2	—	—	1	—	4	13	1	4	5	—	—	274	2	1	61
5	1	—	1	—	3	28	3	5	13	3	—	368	3	1	142
—	—	—	1	—	—	4	1	2	1	—	—	105	1	3	18
11	5	1	24	4	18	116	14	15	35	10	1	888	19	10	976
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	16	5	—	26
5	1	1	8	1	8	78	6	6	28	5	1	543	7	6	519
5	2	—	13	3	6	34	7	6	6	4	—	262	4	3	288
—	2	—	3	—	4	4	1	3	1	—	—	67	3	1	143
8	3	—	7	—	3	34	17	26	26	7	3	1 343	18	2	1 052

Förband	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
	XIV. Urin- o. köns- organens sjukd.			XV	XVI	XVII	XVIII	Sjukdom av obestämd art	Observationspatienter	Summa
	Vattenbräck. Pungsvuln. Hypert., Hemato., Pyocèle	Pungfäderbräck. Larvicocèle	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen	Rörlseorganens o. ben- systemets sjukdomar	Hudsjukdomar o. sjukd. i bindväven	Svulst. Tumor	Skador genom våld o. olycksrändelse samt akut förgifning			
Manskap	19	37	446	3 512	2 160	45	8 665	92	2 469	48 966
I. Militärområdet	—	7	112	638	393	7	1 308	7	459	8 137
1 Norra skånska infanterireg.	—	—	6	136	68	—	123	—	61	950
2 Södra „	—	—	22	176	72	1	265	5	99	1 310
3 Kronobergs regemente . .	—	1	29	68	34	1	137	—	29	962
4 Norra Smålands reg. . . .	—	—	3	10	24	—	42	—	34	491
5 Skånska kavallerireg.	—	—	12	10	12	—	97	—	6	468
6 Skånska pansarreg. . . .	—	—	2	14	12	—	75	—	13	427
7 Wendes artilleriregemente .	—	—	3	39	37	1	75	—	58	609
8 Smålands artillerireg.	—	—	14	21	40	1	124	—	53	826
9 Skånska luftvärnsskåren . .	—	—	2	38	31	—	78	—	39	456
10 Göta ingenjörkår	—	—	12	106	51	1	215	—	46	943
11 Skånska trängkåren	—	6	5	12	11	2	66	2	19	597
12 Artilleriskjutskolan. . . .	—	—	2	8	1	—	11	—	2	98
II. Militärområdet	2	1	63	523	311	4	1 140	33	332	6 782
1 Jämtlands fältjägarreg. . .	2	—	4	161	36	—	312	—	41	1 561
2 Hälsinge regemente	—	—	11	105	81	1	301	—	48	1 336
3 Västernorrlands regemente	—	—	4	136	26	2	145	—	82	923
4 Norrlands artillerireg. . . .	—	—	6	14	68	—	80	1	16	816
5 Sundsvalls luftvärnsskår . .	—	—	10	15	4	—	58	—	4	353
6 Norrlands trängkår	—	1	28	92	96	1	244	32	141	1 793
III. Militärområdet	8	5	77	686	452	7	2 284	3	442	10 891
1 Älvsborgs regemente	3	—	12	50	50	1	344	—	61	1 176
2 Hallands „	—	—	10	87	75	—	293	1	32	1 334
3 Bohusläns „	2	2	11	195	112	—	389	—	38	1 987
4 Livregementets husarer . . .	—	—	5	26	36	1	138	1	33	845
5 Skaraborgs pansarreg. . . .	—	—	17	123	53	—	429	—	79	1 819
6 Göta artilleriregemente . . .	3	—	6	43	41	3	231	1	68	1 344
7 Karlsborgs luftvärnsreg.	—	2	5	78	30	—	128	—	28	774
8 Göteborgs luftvärnsreg. . .	—	—	3	6	12	—	97	—	2	522
9 Göta trängkår	—	1	7	69	37	2	221	—	94	1 001
10 Andra intendentarkomp. . .	—	—	1	9	6	—	14	—	7	89
IV. Militärområdet	3	15	107	659	544	19	2 320	8	721	12 779
1 Svea livgarde	3	3	21	117	75	—	311	—	128	2 048
2 Livgrenadjärregementet . . .	—	3	7	30	28	—	103	—	47	750
3 Upplands regemente	—	1	13	125	75	5	260	—	48	1 137
4 Livregementet till häst . . .	—	—	1	40	54	—	267	—	19	855
5 Göta pansarlivgarde	—	—	12	33	13	1	107	1	31	427

		29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	
		XIV. Urin- o. köns- organens sjukd.			XV	XVI	XVII	XVIII	Sjukdom av obeständ art	Observationspatienter	Summa	
Förband		Vattenbräck. Pungsvulln. Hydro-, Hemato-, Pyocete	Pungaderbräck. Varicocete	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen	Rörelseorganens o. ben- systemets sjukdomar	Hudsjukdomar o. sjukd. i bindväven	Svulst. Tumor.	Skador genom våld o. olyckshändelse samt akut förgifning				
6	Södermanlands pansarreg.	—	2	5	25	21	2	110	—	53	647	6
7	Svea artilleriregemente	—	—	7	40	20	1	129	3	75	838	7
8	Östgöta luftvärnsreg.	—	—	5	22	22	2	119	—	18	891	8
9	Stockholms	—	1	7	50	71	—	152	—	136	1 051	9
10	Svea ingenjörkår	—	—	5	22	44	5	160	—	21	778	10
11	Signalregementet	—	1	5	5	21	1	91	—	13	576	11
12	Svea trängkår	—	1	8	32	30	1	127	—	55	884	12
13	Första intendenturkomp.	—	—	—	11	5	—	22	—	4	150	13
14	Krigsskolan	—	2	1	16	10	1	108	—	58	537	14
15	Arméns underofficersskola	—	—	1	15	24	—	34	—	5	404	15
16	Infanteriskjutskolan	—	1	9	74	27	—	203	4	13	757	16
17	Ridskolan	—	—	—	2	4	—	17	—	2	54	17
V. Militärområdet		1	1	22	293	129	7	509	—	173	3 170	
1	Värmlands regemente	—	—	10	71	31	—	103	—	24	864	1
2	Livregementets grenadjärer	1	—	4	168	48	1	249	—	57	938	2
3	Dalregementet	—	—	2	20	16	—	60	—	64	631	3
4	Bergslagens art.-reg.	—	1	6	28	29	6	76	—	21	574	4
5	Göta trängkårkomp. i Nora	—	—	—	6	5	—	21	—	7	163	5
VI. Militärområdet		3	7	50	645	292	—	990	38	310	6 180	
1	Norrbottens regemente	—	—	6	258	51	—	101	—	90	1 220	1
2	Västerbottens regemente	—	1	5	130	65	—	252	11	67	1 138	2
3	Norrlands dragonregemente	2	2	13	22	22	—	145	—	11	670	3
4	Norrbottens artillerikår	—	—	4	24	20	—	92	8	18	572	4
5	Bodens artilleriregemente	—	—	3	42	46	—	78	17	39	638	5
6	Luleå luftvärnskår	—	—	6	36	12	—	65	—	21	464	6
7	Bodens ingenjörkår	1	3	10	9	19	—	81	2	43	429	7
8	Signalreg.komp. i Boden	—	1	—	21	2	—	11	—	9	163	8
9	Tredje intendenturkomp.	—	—	—	3	17	—	20	—	7	162	9
10	Arméns jägarskola	—	—	3	100	38	—	145	—	5	679	10
VII. Militärområdet		2	1	15	68	39	1	114	3	32	1 027	
1	Gotlands infanteriregemente	2	1	12	34	16	1	48	—	19	617	1
2	Gotlands artillerireg.	—	—	3	34	23	—	66	3	13	410	2
Marinen		11	10	160	361	433	14	1 165	129	1 025	10 132	
1	Flottans fartyg	3	2	39	63	121	—	316	110	185	2 253	1
2	Flottan i övrigt	5	3	52	77	127	6	269	16	470	2 864	2
3	Stockholm	4	—	19	44	66	3	122	2	269	1 529	3
4	Karlskrona	—	3	25	27	45	3	113	—	192	1 057	4
5	Göteborg	1	—	8	6	16	—	34	14	9	278	5
6	Kustartilleriet	3	4	40	163	91	4	395	3	208	2 815	6
7	Vaxholm	1	2	19	69	41	3	141	3	49	956	7
8	Karlskrona	1	2	12	26	15	—	101	—	102	693	8

		29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	
		XIV. Urin- o. köns- organens sjukd.			XV	XVI	XVII	XVIII	Sjukdom av obestämd art	Observationspatienter	Summa	
Förband		Vattenbräck. Pungvulln. <i>Hydro-, Hemato-, Lycopole</i>	Pungderbräck <i>Ventricole</i>	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen	Rörelseorganens o. ben- systemets sjukdomar	Hudsjukdomar o. sjukd. i bindväven	Svalst. <i>Tumor.</i>	Skador genom våld o. olyckshändelse samt akut förgiftning				
9	Färösund	—	—	1	19	5	—	42	—	15	298	9
10	Älvsborg	1	—	6	40	23	1	83	—	31	705	10
11	Hemsö	—	—	2	9	7	—	28	—	11	163	11
12	Skolor	—	1	29	58	94	4	171	—	162	2 200	12
13	Sjökrigsskolan	—	—	4	14	9	—	46	—	3	230	13
14	Marinens underoffskola	—	1	3	26	24	1	32	—	25	690	14
15	Flottans sjömansskola	—	—	12	3	35	1	39	—	89	586	15
16	, värnpliktsskola	—	—	10	15	26	2	54	—	45	694	16
Flygvapnet		3	7	75	304	339	3	1 269	20	339	8 512	
1	F 1. Västmanlands flygf.	—	—	15	24	23	—	83	—	63	753	1
2	F 2. Roslagens ,	—	—	9	25	12	—	105	11	28	496	2
3	F 3. Östgöta ,	—	1	3	18	24	—	73	—	13	379	3
4	F 4. Jämtlands ,	—	—	1	10	9	—	32	—	30	431	4
5	F 5. Krigsflygskolan	—	2	5	20	29	—	70	6	4	463	5
6	F 6. Västgöta flygfloottlj	—	—	1	9	8	—	37	—	10	270	6
7	F 7. Skaraborgs ,	—	—	—	3	5	—	25	—	49	280	7
8	F 8. Svea ,	—	—	3	17	36	1	66	—	30	606	8
9	F 9. Göta ,	—	—	1	5	17	1	33	—	22	335	9
10	F 10. Skånska ,	—	—	4	8	17	—	47	2	3	353	10
11	F 11. Södermanl. ,	—	1	6	17	18	1	100	—	13	552	11
12	F 12. Kalmar ,	—	—	7	12	11	—	142	—	12	621	12
13	F 13. Brävdala ,	—	—	3	11	17	—	76	—	4	401	13
14	F 14. Hallands ,	—	1	7	27	17	—	46	1	6	330	14
15	F 15. Hälsinge ,	—	—	3	20	15	—	34	—	14	294	15
16	F 16. Upplands ,	—	1	5	35	23	—	91	—	4	655	16
17	F 17. Blekinge ,	—	—	—	1	11	—	56	—	6	492	17
18	F 18. Södertörns ,	1	—	2	21	20	—	67	—	11	454	18
19	F 21. Norrbottens flygbask.	—	1	—	21	27	—	86	—	17	347	19
Övrig personal		2	2	271	686	333	50	1 534	289	844	15 470	
1	Armén	—	1	132	404	226	27	1 011	19	419	8 252	1
2	I. Milo	—	—	25	59	41	3	151	2	108	1 325	2
3	II. ,	—	—	13	84	16	4	103	5	10	923	3
4	III. ,	—	—	33	64	31	3	188	—	52	1 259	4
5	IV. ,	—	—	42	91	71	15	373	4	160	2 988	5
6	V. ,	—	—	2	36	16	1	50	—	26	578	6
7	VI. ,	—	1	14	64	45	—	131	7	53	988	7
8	VII. ,	—	—	3	6	6	1	15	1	10	191	8
9	Marinen	2	—	81	145	77	17	208	225	332	3 527	9
10	Flottans fartyg	—	—	4	3	4	—	11	—	20	113	10
11	Flottan i övrigt	2	—	24	92	35	11	102	225	216	1 999	11
12	Kustartilleriet	—	—	30	35	20	4	76	—	78	1 064	12
13	Skolor	—	—	23	15	18	2	19	—	18	351	13
14	Flygvapnet	—	1	58	137	80	6	315	45	93	8 691	14

Tab. 5. Antal avlidna vid försvaret år 1948.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dödsorsak	Manskap				Övrig personal				Totalt
	Armén	Marinen	Flygvapnet	Summa	Armén	Marinen	Flygvapnet	Summa	
Influensa. Influenza	1	—	—	1	—	—	—	—	1
Tuberkulos. Tuberculosis pulmonis.	—	—	2	2	1	—	—	1	3

Tab. 6 a. Å garnisonssjukhusen vårdade militära patienter år 1948.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sjukhus	Kvarl. fr. föreg. år	Intagna	Summa vårdade	Utskrivna				Summa	Kvarl. d. 31 dec.	Antal underhållsdagar
				Till fortsatt krigstjänst	Till annan sjukvårdsanst.	Avlidna	Till annan sjukvårdsanst.			
Stockholm	62	2 561	2 623	2 520	—	37	10	2 568	55	40 960
Karlsborg	2	153	155	150	—	2	—	152	3	2 628
Boden	11	640	651	642	1	—	2	645	6	5 428
Skövde	2	137	139	138	—	—	—	138	1	1 625
Linköping	2	157	159	154	—	3	—	157	2	2 009
Eksjö	11	413	424	423	—	—	—	423	1	4 559
Sollefteå	5	170	175	166	—	7	1	174	1	2 361
Summa	95	4 231	4 326	4 193	1	49	13	4 257	69	59 570
Därav										
Off. o. d.	4	190	194	189	—	2	—	191	3	2 360
Underoff. o. d.	3	392	395	383	—	2	3	388	7	5 034
Manskap	63	2 893	2 956	2 879	1	34	4	2 918	38	39 493
Därav armén	46	2 104	2 150	2 098	—	25	3	2 126	24	27 923
marinen	11	601	612	592	—	8	1	601	11	8 876
flygvapnet	6	188	194	188	1	1	—	190	4	2 694
Anst. arb.	25	756	781	746	—	11	6	763	18	12 666

Tab. 6 b. Samtliga å garnisonssjukhusen vårdade patienter år 1948.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
S j u k h u s	Antalet ¹ vård- platser d. 31/12	Under året		Under- hålls- dagar	Vårdade			Vård- dagar pr patient
		in- tagna	av- lidna		pr dag	på en gång högst	lägst	
<i>Militära patienter</i>	.	4 231	13	59 570	160	.	.	14
Stockholm	.	2 561	10	40 960	111	129	62	16
Karlsborg	.	153	—	2 628	7	15	2	17
Boden (inkl. epidemiavd.)	.	640	2	5 428	14	15	6	9
Skövde	.	137	—	1 625	4	12	0	12
Linköping	.	157	—	2 009	5	21	0	13
Eksjö	.	413	—	4 559	12	31	1	11
Sollefteå	.	170	1	2 361	7	14	1	14
<i>Civila patienter</i>	.	14 033	320	217 273	595	.	.	16
Stockholm	.	1 594	47	38 553	106	144	58	24
Karlsborg	.	774	29	13 492	37	44	22	17
Boden (inkl. epidemiavd.)	.	7 547	92	92 599	253	273	159	12
Skövde	.	1 295	43	19 057	52	68	35	15
Linköping	.	714	2	10 101	28	46	9	14
Eksjö	.	1 000	58	23 124	64	90	26	23
Sollefteå	.	1 109	49	20 347	55	67	33	18
<i>Samtliga patienter</i>	1 202	18 264	333	276 843	755	.	.	15
Stockholm	325	4 155	57	79 513	217	273	120	19
Karlsborg	63	927	29	16 120	44	59	24	17
Boden (inkl. epidemiavd.)	467	8 187	94	98 027	267	288	165	12
Skövde	76	1 432	43	20 682	56	80	35	14
Linköping	81	871	2	12 110	33	67	9	14
Eksjö	100	1 413	58	27 683	76	121	27	20
Sollefteå	90	1 279	50	22 708	62	81	34	18

¹ Antalet vårdplatser för militära och civila patienter var för sig är i allmänhet icke särskilt fastställt.

Tab. 7. Läkareundersökningar av den till första flygutbildning inryckande personalen åren 1947 och 1948.

Personal	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Godkända i %			Underkända. Kassationsorsaker (procentuellt i olika grupper)							
	1947	1948		1947	1948						
				Ogon- sjukdomar	Ogon- sjukdomar	Orr- sjukdomar eller lyten	Kombinerade sjukdomar	Ogon- sjukdomar	Ogon- sjukdomar	Orr- sjukdomar eller lyten	Kombinerade sjukdomar
Flygvapnet.											
Aspiranter	88	79		53	20	20	7	90	5	5	—
Stamflygförare	70	68		44	14	14	28	68	10	15	7
Underbefäl	91	72		25	25	56	—	52	12	30	6
Samtliga flygförare	75	70		44	15	15	26	68	10	16	6

Tab. 8. Olycksfall i samband med flygning åren 1939—1948.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948
Antal flyghaverier med dödsfall	10	13	28	30	29	25	25	24	19	20
Antal dödsfall	16	25	47	44	55	47	43	37	25	25
Antal dödade { officerare	6	3	14	8	13	15	12	14	6	5
{ underofficerare	1	2	1	—	2	1	2	6	4	2
{ manskap	9	20	32	36	40	31	29	17	15	18
Antal svårt skadade { officerare	—	—	2	2	2	4	1	1	1	1
{ underofficerare	—	—	—	—	2	—	—	3	—	—
{ manskap	—	7	8	5	2	10	4	5	5	4
Antal lätt skadade { officerare	—	—	6	7	8	6	4	6	2	1
{ underofficerare	—	1	1	2	—	1	—	—	—	—
{ manskap	9	4	15	14	18	3	13	15	5	2

Tab. 9. Sjuktransportflygningar år 1948.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Antal flygningar	Antal transporter	Flygtid		Antal flygkilometer		Antal transporterade personer			
			i allt	pr flygning	i allt	pr flygning	patienter	sjukvårdspersonal	övr. medföljande	summa
Boden	104	40	99 ^h	55 ^m	21 570	207.2	46	23	108	177
Östersund	14	5	11 ^h 20 ^m	48 ^m	1 564	111.7	14	2	14	30
Hägernäs	136	66	46 ^h 26 ^m	20 ^m	5 092	37.5	70	53	64	187
I allt år 1948	254	111	156 ^h 46 ^m	37 ^m	28 226	111.2	130	78	186	394
1947	273	123	188 ^h 29 ^m	41 ^m	31 852	116.6	134	54	199	367
1946	306	125	199 ^h 40 ^m	39 ^m	34 923	114.1	132	51	223	406
1945	422	154	319 ^h 50 ^m	45 ^m	58 120	137.7	238	57	266	561
1944	455	164	352 ^h 00 ^m	46 ^m	64 009	140.6	223	72	257	552
1943	297	118	204 ^h 10 ^m	41 ^m	36 564	123.1	125	74	172	371